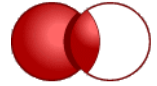

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA
REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 009-022-1-/04

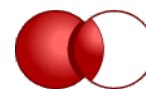
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2003. GODINE**

**BUDŽETA KANTONA SARAJEVO
SARAJEVO**

Sarajevo, juni 2004. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE URED ZA
REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
KANTONA SARAJEVO
SARAJEVO**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Budžeta Kantona Sarajevo**, iskazanih na str. 1 do 24, sa stanjem, na dan 31.12.2003.godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Kantona Sarajevo. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije skrećemo pažnju na sljedeće:
 - **uspostavljeni sistem internih kontrola nije dovoljan i adekvatan u dijelu nadzora i primjene zakonskih propisa u načinu planiranja, trošenja i evidentiranja budžetskih sredstava, posebno kod korisnika za koje su odgovorna pojedina resorna ministarstva (Ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo kulture i sporta i Ministarstvo za rad socijalnu politiku),**
 - **zbog nedosljedne primjene Zakona o budžetima/proračuna u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu, u dijelu uplate vlastitih prihoda na depozitni račun budžeta kantona i korištenje istih za namjene odobrene budžetom i to do visine u njegovom posebnom dijelu, a koje se odnosi na period do uspostave trezora,**
 - **nije u potpunosti izvršeno usklađivanje stanja imovine, potraživanja i obaveza iskazano u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom (inventurom), na dan 31.12.2003. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.**
 - **obaveze stvorene u ranijim godinama u iznosu od 3.524.429,72 KM, (nisu bile planirane budžetom za 2003. godinu) iskazane na razgraničenim rashodima, nisu evidentirane u**

periodu u kojem su i nastale, što je imalo za posljedicu nerealno iskazivanje rashoda i izdataka.

- nepostojanje kriterija za dio datih tekućih grantova pojedincima, neprofitnim organizacijama i za dio kapitalnih grantova kod Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva prometa i komunikacija, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva privrede i Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša.
 - postupak nabavke investisionih dobara i usluga u dijelu zaključenih ugovora kod Ministarstva prometa i komunikacija, nije obavljan u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, uslugama i ustupanju radova.
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, osim za usklađivanja data u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i položaju Budžeta Kantona Sarajevo u svim značajnim segmentima za godinu koja se završava na dan 31.12.2003. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl. oec.

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA KANTONA SARAJEVO
za 2003. godinu

1 UVOD

Kanton Sarajevo (u daljem tekstu Kanton) je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine, čije su nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije BiH i Ustavom Kantona Sarajevo. Teritorij Kantona obuhvata područja od devet općina.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, koja je jednodomno predstavničko tijelo, sastavljeno od 35 poslanika, koji se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona. Poslanici u Skupštini Kantona imaju četverogodišnji mandat.

Vlada Kantona Sarajevo je izvršni organ Kantona, koju čine premijer i dvanaest ministara. U ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom, Vlada Kantona donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Funkciju kantonalne uprave u Kantonu vrše kantonalna ministarstva (Ministarstvo pravde i uprave, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo stambenih poslova, Ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo privrede, Ministarstvo finansija, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo obrazovanja, nauke i informisanja, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i Ministarstvo za boračka pitanja), kantonalne uprave i kantonalne ustanove (Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Profesionalna vatrogasna brigada Kantona Sarajevo, Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo i Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo) u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug, rukovođenje kao i druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje.

Kantonalnim ministarstvom rukovodi kantonalni ministar, a radom samostalne kantonalne uprave i kantonalne ustanove rukovodi direktor.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i kantonalnih ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu, kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se budžetom Kantona. Kantonalni organi uprave i kantonalne ustanove mogu ostvarivati prihod u okviru svoje djelatnosti, kada je to određeno zakonom ili propisom na osnovu zakona i isti se unosi u budžet Kantona.

Sjedište Kantona je u Sarajevu u ulici Reisa Džemaludina Čauševića br. 1.

Na dan 31.12.2003. godine u organima uprave Kantona (ministarstva, uprave i ustanove) bilo je uposlono 608 radnika.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2002. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima u 2003. godini konstatovano je da se u toku revidirane godine nije postupilo po sljedećim preporukama prethodnog revizorskog izvještaja: nije usuglašen Zakon o budžetu Kantona Sarajevo sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, nije donesen Zakon o pripadnosti javnih prihoda na nivou Kantona Sarajevo, nije uspostavljena jedinstvena evidencija (baza podataka) za lica koja su u statusu socijalnog staranja i koji imaju status boraca i nisu donesene računovodstvene politike na nivou Kantona.

Utvrđeno je da se u većem dijelu postupilo po preporukama, koje se odnose na uravnoteženje prihoda i rashoda, donošenje kriterija za raspodjelu pojedinih tekućih i kapitalnih grantova, popis imovine, potraživanja i obaveza, primjeni Uredbe o postupku nabavke roba, ugovaranje usluga i ustupanju radova i funkcionisanje sistema internih kontrola, koji je u toku revidirane godine znatno unaprijeđen. Uspostavljanjem Jedinstvenog računa trezora, riješena je i uplata vlastitih prihoda na depozitni račun Budžeta Kantona.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je, da omogući revizoru da izrazi mišljenje, o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje ubiranje, čuvanje i evidentiranje javnih prihoda na nivou Kantona, da li su se nadležna Ministarstva pridržavala zakonskih propisa i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda i korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Vlade Kantona Sarajevo u trošenju budžetskih sredstava kao i povećanje javne odgovornosti menadžmenta ministarstava, da u okviru zakonskih propisa uspješno i efikasno provode postavljene ciljeve. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u Budžet i izvršenje budžeta Kantona Sarajevo po korisnicima (ministarstvima), sa posebnim osvrtom na tekuće i kapitalne transfere, a sve u cilju zaštite javnih prihoda.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Sadašnja Vlada Kantona imenovana je u februaru 2003. godine i na prijedlog iste je od strane Skupštine Kantona usvojen je Budžet za 2003. godinu, njegove izmjene i dopune i Zakon o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu. **Odluku o privremenom finansiranju potreba Kantona Sarajevo za 2003. godinu i programe koji su započeti u ranijim godinama, a koji su dijelom finansirani iz budžeta za 2003. godinu i isti su imali uticaja na ukupno utrošena sredstva u revidiranoj godini, doneseni su na prijedlog prethodne Vlade. Utvrđene nepravilnosti u Izvještaju o izvršenoj reviziji za 2003. godinu su velikim dijelom rezultat naslijeđenog stanja iz prethodnih godina.**

Ministri ministarstava su odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava, uključujući i budžetske korisnike i potrošačke jedinice koje spadaju u njihovu nadležnost. Provedenom revizijom nismo se mogli uvjeriti da je kod Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva za sport i kulturu, Ministarstva pravde i uprave i Ministarstva za rad, socijalnu politiku i raseljene osobe, obezbijeđen

adekvatan nadzor i kontrola trošenja i raspolaganja budžetom odobrenih sredstva za budžetske korisnike koji spadaju u njihovu nadležnost, koja u Kantonu predstavljaju značajna sredstva.

Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji svakog ministarstva, na koje Vlada daje saglasnost utvrđene su nadležnosti i odgovornosti uposlenih u svakom ministarstvu. Uvidom u iste kod Ministarstva finansija, Ministarstva za stambene poslove, Ministarstva prometa i komunikacija i Ministarstva za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, konstatovano je da stvarno stanje uposlenih u ministarstvima i opis poslova i radnih zadataka, nije prilagođen poslovima i radnim zadacima koje uposleni obavljaju u ovim ministarstvima.

Kod Ministarstvu finansija, prelaskom na trezorski način poslovanja povećao se obim poslova i radnih zadataka, tako da uposleni obavljaju određene poslove i zadatke, koji nisu utvrđeni pravilnikom i za koje nisu izdata rješenja od strane nadležnih u ministarstvu.

Kantonalno ministarstvo finansija vodi računovodstvo za sve budžetske korisnike. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Kantonalnom ministarstvu finansija u Sektoru za fiskalnu politiku i budžet utvrđeno je odjeljenje za nadzor sa načelnikom odjeljenja i četiri budžetska inspektora, koji su prema navedenoj sistematizaciji direktno odgovorni ministru finansija i pomoćniku ministra sektora za fiskalnu politiku i budžet. Prema obrazloženju odgovornih u 2003. godini budžetski inspektori su bili angažovani na pregledu stanja kod korisnika i usaglašavanja istih sa doznačenim budžetskim sredstvima zbog prelaska na trezorski način poslovanja. Navedeni zadatak bio je prioritetan za uspostavljanje trezora i «stavljanja pod kontrolu» javnih prihoda na nivou kantona. U toku revizije nije prezentiran program i plan rada ovoga odjeljenja, niti zapisnici o izvršenom inspekcijском nadzoru, kod korisnika budžeta u 2003 godini.

Zbog naprijed navedenog, može se konstatovati da način funkcionisanja internih kontrola, koji je bio ustrojen do uspostavljanja Jedinstvenog računa trezora, te rad Kantonalnih budžetskih inspektora, postojeća organizacija računovodstvenog sistema, kao i neadekvatan nadzor ministarstva koji u svojoj nadležnosti imaju potrošačke jedinice za koje su odgovorni, nije davao dovoljnu sigurnost za potpunu i efikasnu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje prevare i greške, tačnost i potpunost računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Revizorskom timu su prezentiran pisani akti (Uputstvo o izvršenju budžeta sa jedinstveno računa trezora, Uputstvo o obračunu, evidenciji i isplati plaća i doprinosa poslodavca za zaposlene kod budžetskih korisnika, Naredba o zatvaranju transakcijskih računa budžetskih korisnika, Uputstvo o prikupljanju i raspolaganju prihoda od sopstvenih djelatnosti budžetskih korisnika Uputstvo o dostavljanju knjigovodstvenih dokumenata uz obrasce za unos podataka u evidenciju trezora, Uputstvo o blagajničkom poslovanju i Uputstvo o načinu izrade Godišnjeg obračuna za 2003. godinu) i procedure i instrukcije sa detaljnim objašnjenjima o načinu rada, koji je usklađen sa Zakonom o trezoru, a koji su doneseni u toku 2003. godine od strane ministra finansija, uz suglasnost Vlade Kantona. Navedeno daje garanciju da će se uz kontinuiranu doradu i donošenje drugih akata (računovodstvene politike, procedure o načinu kretanja dokumentacije između budžetskih korisnika i sektora za trezor ministarstva finansija, utvrđivanje ovlaštenja za kontrolu unesenih podataka u radne stanice kod pojedinih ministarstava, kao i odgovornosti za eventualno pogrešno unesene podatke) postići poboljšanje sistema internih kontrola, koji će služiti naprijed navedenoj svrsi.

Menadžmenti ministarstva na osnovu Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada Vlade Kantona i kantonalnih organa donose programe rada za svaku godinu i izvještaje o radu ministarstva na kraju godine. Uvidom u programe, konstatovano je da ih pojedina ministarstva donose sa nerealno postavljenim ciljevima koji ne odgovaraju stvarnim mogućnostima i stanju na terenu.

Ugovori koje zaključuju određena ministarstva, nadležna za realizaciju određenih projekata, nisu pregledani po pitanju ispravnosti od strane ministarstva za pravdu i upravu i kantonalnog pravobranilaštva, što predstavlja još jedan propust u uspostavljenom sistemu internih kontrola.

U cilju efikasnog obavljanja poslova interne kontrole i inspekcijskog nadzora utvrditi pravila i procedure za rad budžetskih inspektora u kojim će biti i sadržani načini donošenja redovnih godišnjih planova i programa rada budžetske inspekcije.

Kroz kontinuiranu doradu sistema internih kontrola, stvarati uslove za uspostavljanje interne revizije.

Donijeti pisani akt o načinu kretanja finansijske dokumentacije između Kantonalnog ministarstva finansija i korisnika budžeta za koje ministarstvo vodi računovodstvo i sastavlja finansijske izvještaje.

b) Usklađenost sa zakonskim propisima

Revizijom finansijskih izvještaja budžeta Kantona Sarajevo utvrđeno je da se nije postupilo u skladu sa važećim zakonskim propisima u dijelu koji se odnosi na usklađenost Zakona o budžetu Kantona Sarajevo sa Zakonom o budžetima/proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine i donošenju Zakona o pripadnosti javnih prihoda Kantona Sarajevo.

Kada je u pitanju popis imovine, potraživanja i obaveza budžeta i budžetskih korisnika Kantona Sarajevo, isti nije izvršen u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u dijelu koji se odnosi na potraživanja i dugoročne plasmane.

Uplata prihoda, koje su budžetski korisnici ostvarivali obavljanjem vlastite djelatnosti do 30.06.2003. godine nije vršena na depozitni račun javnih prihoda kantonalnog budžeta i isti se nisu koristili za namjene odobrene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu, što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH

Uz usvojeni Budžet Kantona Sarajevo za 2003. godinu nisu priloženi finansijski planovi izvanbudžetskih fondova, kako je propisano Zakonom o budžetima proračunima u FBiH.

Do prelaska na trezorsko poslovanje, evidentiranje finansijskih transakcija u pojedinim dijelovima glavne knjige i pomoćne evidencije nije vršeno u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora.

Donijeti Zakon o pripadnosti javnih prihoda na nivou Kantona.

Prilikom izrade i usvajanja budžeta donijeti i usvojiti i finansijski planove izvanbudžetskih fondova u skladu sa Zakon o budžetima/proračunima u FBiH.

Popis imovine, obaveza i potraživanja izvršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

c) Sistem upravljanja budžetom/proračunom

Izrada i donošenje budžeta

Budžet Kantona Sarajevo za 2003. godinu i Zakon o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu donijela je Skupština Kantona 01.04.2003. godine i isti su stupili na snagu osam dana od dana objave u «Službenim novinama Kantona Sarajevo», a primjenjuju se od 01. januara 2003. godine.

Do donošenja Budžeta za 2003. godinu finansiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom finansiranju potreba Kantona za period januar-mart 2003. godine, donesenom 21.01.2003. godine od strane Skupštine Kantona.

U toku 2003. godine u dva navrata (25.06.2003. i 18.12. 2003) izvršene su izmjene i dopune Budžeta za 2003. godinu, jer u odnosu na usvojeni Budžet, u toku prvog polugodišta, došlo je do odstupanja u приходima i u rashodima kod pojedinih budžetskih korisnika. Budžetski korisnici za koje je nadležno kantonalno Ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo kulture i sporta, kao i Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo za rad i socijalnu politiku kantona postupili su suprotno članu 5. i članu 18. Zakona o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu i Zakonu o budžetima u FBiH. Ovi korisnici su ostvarili vlastite prihode (prihode od sopstvene djelatnosti), ali iste nisu planirani prilikom izrade i donošenja budžeta, niti su ih uplaćivali na depozitni račun za prikupljanje javnih prihoda na nivou Kantona. Ostvarena sredstva nisu koristili za namjene utvrđene budžetom i do visine u njegovom posebnom dijelu. Ova ministarstva nisu obezbijedila adekvatan nadzor i kontrolu nad приходima korisnika koji su u njihovoj nadležnosti, niti su sačinjavali konsolidovane obračune na nivou svoga ministarstva, što je imalo za

posljedicu nemogućnost realnog planiranja i praćenja stvarnog priliva prihoda i trošenja sredstava u skladu sa planom.

Budžetom Kantona Sarajevo za 2003. godinu na poziciji "Izdaci za nabavku stalnih sredstava" planirani su izdaci za rekonstrukciju putova, izgradnja mostova, izgradnju deponije smeća, rekonstrukciju i održavanje javne rasvjete, nabavka opreme za javna komunalna preduzeća kao kapitalni grantovi i isti nisu evidentirani u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo (član 25.). Ovi izdaci u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima nisu evidentirali na pripadajućim pozicijama, što je imalo za posljedicu nemogućnost realnog iskazivanja kapitalnih izdataka i nabavke stalnih sredstva na nivou Kantona.

Obezbijediti adekvatan nadzor nad korisnicima za koja su nadležna resorna ministarstva obrazovanja i nauke, kulture i sporta, pravde i uprave i Ministarstva za socijalnu politiku, izbjeglice i raseljena lica, u dijelu koji se odnosi na planiranje vlastitih prihoda i trošenja istih do visine utvrđene budžetom u njegovom posebnom dijelu.

Evidentiranje izdataka za nabavku stalnih sredstava i izdataka za kapitalne grantove vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo.

d) Izvršenje budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu

Prihodi i primici budžeta Kantona Sarajevo

Ukupno ostvareni prihodi i primici u 2003. godini iskazani su u Konsolidovanom godišnjem iskazu o izvršenju budžeta u periodu od 01.01.2003. godine do 31.12.2003. godine iznose 430.899.710 KM, što je u odnosu na planirani Budžet za 2003. godinu manje za 4,61%, a u odnosu na prošlu godinu više za 20,26%. Prenesena sredstva na dan 01.01.2003. godine iznose 7.504.083,00 KM, dok sredstva prenesena po zatvaranju računa budžetskih korisnika iznose 2.989.492,00 KM.

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 389.821.147,00 KM i u odnosu na plan manji su za 2,83 %. Struktura navedenih prihoda je sljedeća:

1. porez na dobra i usluge	304.938.930 KM
2. porez na plaću	54.756.609 KM
3. porez na imovinu	3.277.852 KM
4. porez na dobit	26.842.700 KM
5. ostali porezi	5.056 KM

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 37.763.923 KM, što je manje u odnosu na planirana sredstva 17,69 %, a u odnosu na prošlu godinu više za 28,91%. Struktura navedenih prihoda je sljedeća:

1. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti	2.641.038 KM
2. Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	31.326.852 KM
3. Novčane kazne	3.796.033 KM

Prihodi od pružanja javnih usluga (obavljanje vlastite djelatnosti), najvećim dijelom su ostvareni u kod korisnika za koje je nadležno kantonalno Ministarstvu obrazovanja i nauke (5.809.236,00 KM ili 43,61% od ukupno ostvarenih ovih prihoda). U strukturi prihoda koji su ostvarili korisnici ovoga ministarstva na srednje obrazovanje se odnosi 3.707.766, KM, a na osnovno obrazovanje 2.090.868,00 KM. Ministarstvo kulture i sporta ostvarilo je vlastite prihode u iznosu od 1.913.862,00 KM (14,36%), Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice 1.514.610,00 KM (11,37%) i Ministarstvo unutrašnjih poslova 1.189.147,00 KM (8,92%). Iz naprijed navedenog se može konstatovati da su ova četiri ministarstva u ostvarenju vlastitih prihoda u budžetu Kantona učestvovala sa 78,26 %, a sva druga ministarstva sa 21,74%.

Do prelaska na trezorski način poslovanja Kantonalno ministarstvo finansija nije imalo uvida u ove prihode, niti su iste resorna ministarstva koja su nadležna za ove korisnike, planirali u svom budžetu. Navedeno potvrđuje da do uspostave trezorskog načina poslovanja nije uspostavljen adekvatan sistema internih kontrola od strane nadležnih resornih ministarstva, po pitanju planiranja i uplate vlastitih prihoda na depozitni račun budžeta kantona i nadzor nad korištenjem istih od strane ministarstva finansija Kantona.

Ministarstvo obrazovanja i nauke vlastite prihode je ostvarivalo po osnovu davanja u zakup poslovnih prostora, naplate vanrednog školovanja i obavljanja usluga u okviru djelatnosti pojedine obrazovne institucije. Vlastiti prihodi koje je ostvarilo ministarstvo kulture i sporta odnose se na naplatu usluga institucija kulture za obavljanje poslova iz okvira registrovane djelatnosti. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i raseljena lica i izbjeglice, vlastite prihode je ostvarilo iz učešća u cijeni koštanja za smještaj u socijalne ustanove i prihode koje ostvare centri za socijalni rad. O ostvarenim vlastitim prihodima kod svih resornih ministarstva ne postoji adekvatna evidencija.

Prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva unutrašnjih poslova vlastiti prihodi koje je ovo ministarstvo ostvarilo u 2003. godine odnose se na izvršene usluge od pratnje novca i specijalnih tereta (316.210,95 KM), prihodi po osnovu izvršenih usluga za polaganje vozačkih ispita (722.700,00 KM) prihodi na ime izdatih putnih isprava -pasoša- (652.265,00 KM) i prihodi od izdavanja ličnih dokumenata, lične karte i vozačke dozvole, (135.724,00 KM). Ovi prihodi od strane revizorskog tima se ne mogu u potpunosti potvrditi. U toku 2003. godine po osnovu naknada za izdate putne isprave (pasoše), naplaćeno 525.120,00 KM koje je u skladu sa Pravilnikom o cijeni putnih isprava Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija uplatilo Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona. Za iznos od 135.724,00 KM koji se trebao naplatiti na ime pokrića operativnih troškova nastalih kod nadležnih organa za izdavanje ličnih dokumenata (lične karte i vozačke dozvole) po projektu «CIPSA», u Ministarstvu ne postoji adekvatna evidencija, niti je ista usaglašena sa glavnim knjigom u trezoru.

Neporezni prihodi koji se odnose na prihode od pružanja javnih usluga ostvareni su u iznosu od 13.319.412,41 KM što je u odnosu na planirani iznos od 17.499.706 KM manje za 23,89%. Komunalne takse (takse za istaknutu firmu) su planirane u iznosu od 7.000.000 KM, a ostvarene 3.905.391 KM što je u odnosu na plan manje za 44,21%. Prema obrazloženju odgovornih u ministarstvu finansija nismo se mogli uvjeriti da li je posljedica ovakve naplate komunalnih taksi nerealno planiranje, ili nepoduzimanje adekvatnih mjera, odnosno nedovoljna saradnja sa poreskom upravom. Posebne naknade i takse (vodne naknade i naknade za veterinarsko sanitarne preglede i naknade za eksploataciju šuma) planirane od 2.950.000 KM realizovane su u iznosu od 831.534 KM ili 71,81 manje od planiranog iznosa. **U plan uključena i naknada za eksploataciju šuma u iznosu od 2.000.000,00 KM, koja je realizovana 1.950.745,00 KM. Ova naknada je evidentirana na razgraničenim prihodima, do konstituisanja Kantonalne uprave za šume. Ista nije konstituisana u zakonskom roku u skladu sa Zakonom o šumama. Prihodi na ovoj poziciji nisu realno planirani, a resorno ministarstvo u pripremi plana trebalo je voditi računa da kantonalna uprava za šume nije konstituisana i poduzeti adekvatne mjere za konstituisanje iste. Procedura oko formiranja Uprave okončana je na početku 2004. godine.**

Što se tiče ostvarenja prihoda u odnosu na plan i naplate istih, može se konstatovati da uspostavljena saradnja sa Poreznom upravom nije dovoljna, kada je u pitanju ubiranje prihoda na nivou kantona i da kontinuirano treba iznalaziti načine i činiti dodatne napore kako bi naplata prihoda bila što efikasnija.

Grantovi su iskazani u iznosu od 1.113.079 KM i u odnosu na plan su ostvareni više za 28,49 %. Navedeni grantovi odnose se na najvećim dijelom na doznačena sredstva od drugih nivoa vlasti (općine, za zajedničke projekte vodosnabdijevanja) u iznosu od 818.467,75 KM i 294.611,00 KM doznačeni grantovi iz inostranstva.

Primljene otplate datih zajmova iskazani su u iznosu od 1.190.944,00 KM, u odnosu na plan manje su za 53,44%, a odnose se na primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlade (općina Bugojno, pozajmica iz 1997. godine) u iznosu od 100.000,00 KM, primljenih otplata od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama (stambeni krediti građanima) 450.151,00 KM i primljenih otplata od ostalog vida pozajmljivanja (borački krediti) 639.912,00 KM. **U toku 2003. godine su pojačane aktivnosti od strane Ministarstva finansija i Vlade Kantona, na poduzimanju adekvatnih mjera za povrat pozajmljenih sredstava, što je rezultiralo Zaključkom Skupštine Kantona od 18.12.2003. godine i rezultati istih će se vidjeti u 2004. godini.**

Učiniti dodatne napore u Ministarstvu finansija Kantona, kako bi se ukupni prihodi i primici na nivou Kantona realizovali u planiranim veličinama, što se posebno odnosi na prihode od pružanja javnih usluga, posebnih naknada i komunalnih taksi.

Ustrojiti pomoćnu evidenciju vlastitih prihoda kod svih ministarstva koja ostvaruju iste i redovno ih usaglašavati sa glavnim knjigom trezora.

U skladu sa odredbama ugovora o komisyonu, koji su zaključeni sa bankama poduzimati adekvatne mjere po pitanje naplate potraživanja po dospjelim kreditima i pozajmicama datim fizičkim i pravnim licima iz budžeta Kantona Sarajevo, kako bi se planirani primici i realizovali.

Rashodi i izdaci budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu

Ukupno rashodi i izdaci u 2003. godini iskazani su u iznosu od 402.653.635 KM i predstavljaju ostvarenje u odnosu na budžet/proračun 97,67 %, a struktura istih je prikazana u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Ostvareno u 2002. godini	Rebalans budžeta za 2003. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (A+ B)		365.500.372	412.229.917	402.653.635	97,67
A. UKUPNO IZDACI (I+II +III)		365.500.372	412.143.883	402.568.056	97,68
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		339.994.453	372.505.800	364.723.675	97,91
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 2)		166.970.911	162.837.340	161.821.544	99,38
1.	Bruto plaće i naknade	142.304.525	125.963.451	125.137.183	99,34
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinski zastupn.	24.666.386	36.873.889	36.684.361	99,42
b) Doprinosi poslodavca (= 3)		6.592.940	15.184.300	15.024.807	98,95
3.	Doprinosi poslodavca	6.592.940	15.184.300	15.024.807	98,95
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 13)		31.902.866¹	53.568.875	52.017.215	97,10
4.	Putni troškovi		1.784.465	1.605.827	89,99
5.	Izdaci za energiju		7.302.946	7.128.942	97,62
6.	Izdaci za komunalne usluge		5.879.703	5.706.949	97,06
7.	Nabavka materijala		9.000.698	8.596.029	95,50
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva		1.556.801	1.472.172	94,56
9.	Unajmljivanje imovine i opreme		2.113.078	2.061.398	97,55
10.	Izdaci za tekuće održavanje		3.647.605	3.518.831	96,47
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge		1.149.426	1.080.598	94,01
12.	Ugovorne usluge		21.134.153	20.846.469	98,64
d) Tekući grantovi (od 14 do 21)		130.826.032²	139.926.543	134.908.473	96,45
13.	Tekuća rezerva		1.000.000		
14.	Grantovi drugim nivoima Vlade (općine i grad)		25.086.550	25.086.550	100,00
15.	Grantovi pojedincima		70.283.255	69.059.302	98,86
16.	Grantovi neprofitnim organizacijama		22.780.738	19.612.898	86,09
17.	Subvencije javnim preduzećima		20.090.000	20.090.000	100,00
18.	Ostali grantovi		1.686.000	1.059.723	62,85
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (22+23)		3.701.704³	988.742	951.636	96,25
19.	Izdaci za inozemne kamate		350.000	338.421	96,69
20.	Kamate na domaće pozajmljivanje		9.742	9.333	95,80
21.	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje		629.000	603.882	96,01
II KAPITALNI IZDACI (24 + 25)		24.140.920	35.308.083	33.618.410	95,21
22.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	12.505.061	17.451.012	16.538.464	94,77
23.	Kapitalni grantovi	11.635.859	17.857.071	17.079.946	95,65
III OSTALE ISPLATE (POZAJMLJIVANJE)(24+26)			4.330.000	4.225.971	97,60
24.	Pozajmljivanje i učešće u dionicama	1.365.000	4.330.000	4.209.421	97,22
25.	Ostala domaća pozajmljivanja			16.550	
B. OTPLATE PRIMLJ. ZAJMOVA I KREDITA (26)			86.034	85.579	99,47
26.	Otplate domaćeg pozajmljivanja		86.034	85.579,	99,47

¹ Podaci na navedenoj poziciji analitički su neuporedivi jer se u 2003. godini prešlo na Trezorski način evidentiranja, a isti su u 2002. godini bili analitički evidentirani samo za organ uprave, a za ostale budžetske korisnike su išli kao doznake nižim potrošačkim jedinicama.

² isto kao pod brojem 1

³ isto kao pod brojem 1

U izvršenju budžeta nije došlo do prekoračenja istog, kako u ukupnom iznosu, tako i po pojedinim pozicijama. U 2003. godini je pokriven deficit (7.190.000,00 KM) i izmirene su zaostale obaveze iz 2002. godine (38.809.650,00 KM) i ostvaren je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 3.032.304,00 KM.

Izdaci za bruto plaće za sve korisnike na nivou Kantona, iskazani su u iznosu od 140.161.990,00 KM. Navedeni izdaci ne mogu se u potpunosti potvrditi, jer konsolidacijom koja je izvršena 30.06.2003. godine, utvrđeno je da pojedini budžetski korisnici nisu koristili sredstva za one namjene koje su im doznačene budžetom. Bruto plaće u odnosu na doznačena sredstva su više iskazane (oko 450.000,00 KM) i iste su se isplaćivale iz ostvarenih vlastitih prihoda, koji se nisu uplaćivani na depozitni račun budžeta Kantona. Ove nepravilnosti se posebno odnose na Ministarstvo obrazovanja i nauke koje je u svom razdjelu odgovorno za 99 ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, Ministarstvo pravde i uprave koje je odgovorno za kantonalne i općinske sudove, Ministarstvo kulture i sporta za 13 ustanova kulture i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i raseljene osobe za pet ustanova za socijalni rad.

Broj uposlenih, za koje se vršilo finansiranje plaća u Kantona Sarajevo na osnovu podataka nadležne službe iznosi 13.730 i isti se ne može u potpunosti potvrditi, jer ne postoji ustrojena evidencija, od strane resornih ministarstava o broju uposlenih za niže potrošačke jedinice.

Kod organa uprave (ministarstava), osim Ministarstva unutrašnjih poslova, vrši se jedinstven obračun plaća u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Kantonu Sarajevo. Odredbama istog je regulisano da se za pojedine segmente, koji nisu regulisani ovim zakonom primjenjuju odredbe općeg i granskog kolektivnog ugovora. Kanton Sarajevo je potpisnik granskog kolektivnog ugovora, ali odredbe istog, kod obračuna plaća se nisu primjenjivale u dijelu koji se odnosi na obračun minulog rada. Primjera radi Ministarstvo unutrašnjih poslova obračun minulog rada vrši po stopi od 0,5% za svaku navršenu godinu penzijskog staža, a broj uposlenih na dan 31.12.2003. godine je iznosio 1862 radnika, dok su ostala ministarstva minuli rad obračunavali po stopi od 0,6%. Ostali korisnici (niže potrošačke jedinice) su plaće obračunavali po pravilnicima koje su donosili na nivou svojih ustanova, a za koje također ne može potvrditi da su u potpunosti usklađeni sa navedenim zakonom. Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Kantonu Sarajevo je regulisano da Vlada Kantona utvrđuje osnovicu za plaće u kantonalnim organima uprave i službama za upravu, na usaglašen prijedlog kantonalnih ministara nadležnih za poslove finansija, za poslove uprave i za rad sindikata u skladu sa kolektivnim ugovorom na početku godine za tekuću godinu. Osnovica koja se primjenjivala za obračun plaća donesena 28.07.2000. godine, a obračun i način isplate plaća je vršen suprotno odredbama člana 49. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave, gdje stoji da se iste isplaćuju unatrag jednom mjesечно, ako propisom Vlade nije drugačije utvrđeno. Plaće su se isplaćivale i prije isteka mjeseca za tekući mjesec bez prethodno utvrđenog propisa.

Nadzor nad provođenjem zakona i propisa donesenih na osnovu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u kantonu vrši ministarstvo pravde i uprave, putem upravne inspekcije, a nadzor u dijelu koji se odnosi na plaće i druga primanja službenika i namještenika vrši ministarstvo finansija. Revizorski tim nije se mogao uvjeriti, da je od strane ova dva ministarstva postojao adekvatan nadzor nad primjenom zakonskih propisa, posebno u dijelu prijema radnika u Upravi za stambene polove Ministarstva stambenih poslova.

Naknade troškova zaposlenim i skupštinskim zastupnicima odnose se na isplatu toplog obroka, prevoza na posao i sa posla, regres za godišnji odmor, otpremnine i razne pomoći. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je, da za isplatu toplog obroka, na nivou Kantona nisu utvrđeni jedinstveni kriteriji za ministarstva i budžetske korisnike. Zaključkom Vlade od 17.10.2002. godine data je preporuka organima uprave, upravnim ustanovama i stručnim službama Kantona da u okviru raspoloživih sredstva od 01.10.2002. godine vrše isplatu toplog obroka u skladu sa Kolektivnim Ugovorom. Ovaj zaključak od organa uprave u kantonu jedino je primjenjivalo Ministarstvo unutrašnjih poslova i isto je isplaćivalo topli obrok u iznosu od 2% od prosječne plaće u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Ostala ministarstva su isplaćivala topli obrok u iznosu od 6,00 KM po radnom danu. Korisnici budžeta za koje je nadležno ministarstvo obrazovanja i nauke, zavisno od visine ostvarenih vlastitih prihoda su također isplaćivali različite iznose toplog obroka. Imajući u vidu da su ovi korisnici imali vlastite transakcijske račune i ostvarivali vlastite prihode, a iste koristili za namjene koje nisu u skladu sa zakonom o

budžetu i zakonom o izvršenju budžeta, dolazilo je do prelijevanja sredstva iz bruto plaća na naknade zaposlenim, doprinose poslodavca, i naknada za materijal i usluge i obrnuto.

Budžetski korisnici (niže potrošačke jedinice) u toku prvog polugodišta fiskalne godine, nisu koristili budžetska sredstva za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu, što je posebno izraženo u dijelu izdataka za plaće i naknade troškova uposlenim i izdatke za materijal i usluge. Navedeno je rezultiralo više iskazanim izdacima za prvo polugodište u odnosu na izdatke planirane Budžetom i isti su najvećim dijelom finansirani iz ostvarenih vlastitih prihoda (prihodi od plaćanja usluga građana u iznosu od 1.870.902, javne ustanove osnovnog obrazovanja 1.501.289 srednjeg obrazovanja 2.899.878, javne ustanove nauke 915.952, prihodi od pružanja usluga drugim nivoima vlasti 2.315.026, prihodi od pružanja usluga ostalim 2.181.950, ostali prihodi kojima raspolažu budžetski korisnici 1.639.521, što ukupno iznosi 13.324.518).

Izdaci za materijal i usluge za organe uprave za koje je u toku 2003. godine bila je nadležna Služba za zajedničke poslove provodila je procedure za nabavku roba, materijala i ugovaranje navedenih usluga. **Za izdatke koji su evidentirani na ovoj poziciji i koji se odnose na korisnike (niže potrošačke jedinice, ustanove obrazovanja i kulture) nisu utvrđene jedinstvene procedure od strane nadležnog organa u Kantonu, i resornih ministarstava u dijelu utvrđivanja načina ugovaranja ovih izdataka i finansijske kontrole koja podrazumijeva kontrolu opravdanosti stvaranja istih kako u pogledu vrste troška, tako i visine istog.** Ovakav način nabavke, ugovaranja i stvaranja ovih troškova povećava ukupne rashode za Budžet kantona, kao cjelinu, a i za pojedina ministarstva koja su nadležna za određene ustanove i istovremeno potvrđuje neefikasnost funkcionisanja sistema internih kontrola.

Izdaci za putne troškove kod korisnika (nižih potrošačkih jedinica) za koje su nadležna resorna ministarstva u kantonu ne evidentiraju se i ne pravdaju u roku, koji je utvrđen članom 22. Uredbe o naknadama za putne troškove.

Izdaci za mobilne i fiksne telefone u drugom polugodištu 2003. godine iskazani su u iznosu od 2.374.239,20 KM, što u odnosu na ukupne izdatke za materijal i usluge iznosi 4,56% i evidentirani su u sklopu izdataka za komunalne usluge. Za kontrolu i ograničenje ovih izdataka donesena je Odluka o korištenju službenih i mobilnih telefona u kantonalnim organima uprave od strane Vlade Kantona, ali istom nije obuhvaćeno ograničenje navedenih troškova kod nižih potrošačkih jedinica (ustanove obrazovanja, sudstvo i sl.). Izdaci na ovoj poziciji se ne mogu potvrditi, jer za iste do prelaska na trezorski način poslovanja nije postojala analitička evidencija, već su se doznake vršile u ukupnom iznosu sa izdacima za materijal i usluge, a od strane resornih ministarstva nije postojala adekvatna kontrola.

Unajmljivanje imovine i opreme (2.061.398,00 KM) se odnosi na plaćanje zakupnine i sanaciju objekta «Anex» čiji je vlasnik RTV BiH namijenjenog za smještaj inspeksijskih organa na nivou Kantona Sarajevo. Poslovi oko sanacije ovoga objekta su započeti u prethodnoj godini. Drugi dio izdataka se odnosi na unajmljivanje skladišnog prostora za Direkciju za robne rezerve.

Ugovorene usluge su evidentirani izdaci za autorske honorare, usluge za privremene i povremene poslove, ugovore o dijelu, usluge štampanja, usluge vještačenja, advokatske usluge koje su evidentirane kod sudova za odbrane po službenoj dužnosti (2.087.947,00 KM), usluge medija i sl. U 2003. godini je nastavljena praksa imenovanja komisija u gotovo svim ministarstvima suprotno odredbama Zakona o ministarstvima i Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Kantonu Sarajevo. Ovdje je bitno napomenuti da je na ovoj poziciji do prelaska na trezorski način poslovanja kroz dotacije nižim potrošačkim jedinicama doznačeno 7.040.442,06 KM i da za iste ne postoji relevantna analitička evidencija, tako da se stanje istih ne može potvrditi. Kod ustanova obrazovanja za koje je nadležno ministarstvo obrazovanja i nauke na ovoj poziciji su evidentirane stručne usluge, koje u stvari predstavljaju redovan rad nastavnog kadra u školama i koje su se trebale evidentirati na poziciji izdataka za bruto plaće. Za isplate naknada za vanredne ispite nisu prezentirani jedinstveni kriteriji načina evidencije i isplate istih zašto odgovornost snosi nadležno ministarstvo. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se kod većine kantonalnih organa uprave (Vlada kantona, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo finansija) rješenjem Vlade Kantona i ministara ministarstava formiraju komisije po raznim osnovama (izbor najpovoljnijeg ponuđača za ugovaranje nabavke roba, usluga i ustupanje radova, komisija za dodjelu jednokratne novčane pomoći, kreditni odbor, komisija za ocjenu opravdanosti dodjele koncesija, obavljanje redovnog godišnjeg popisa imovine, komisija za rješavanje po prigovorima, komisija za ocjenu i odabir

projekata iz zaštite okoliša, Savjet Vlade kantona za podsticaj i koordinaciju razvojnih projekata i promociju zimskog centra planina Igman i Bjelašnica), za čije formiranje se ne može u potpunosti potvrditi opravdanost i zakonski osnov formiranja iste. Navedenim komisijama se na osnovu rješenja, ili odluke ministra isplaćuju naknade (mjesečno ili jednokratno), koje su utvrđene u različitim iznosima zavisno od «složenosti» posla. Rješenjem komisija također je regulisano da se rad istih obavlja van radnog vremena, a članovi pojedinih komisija nisu uposlenici kantonalnih organa uprave. Osim što je upitno postojanje zakonskog osnova za formiranje većeg broja naprijed navedenih komisija, angažovanje za rad i isplata naknada po istim je u suprotnosti sa Zakonom o radu i Zakonom o obligacionim odnosima, jer sa članovima komisije nije zaključen ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova ili ugovor o djelu, jer poslovi koje obavljaju imenovani članovi komisija nemaju stalni karakter (karakter radnog odnosa) i za iste se ne zaključuje ugovor o radu. Poslovnikom o radu Vlade kantona nije uređeno koje komisije se mogu formirati za izvršenje određenih povremenih poslova i zadataka i da li one uopšte predstavljaju radna tijela Vlade Kantona. Članom 12. Zakona o porezu na promet nepokretnosti i prava nije tačno uređena mogućnost formiranja komisije za rješavanje po eventualno podnesenim prigovorima na zapisnik o izvršenoj procjeni, niti je isto pitanje (način rada komisije, vremenski period imenovanja komisija) uređeno posebnim aktom od strane nadležnog u ministarstvu. S obzirom na zakon o ministarstvima Kantona Sarajevo i utvrđenu djelatnost pojedinih ministarstva ne može se potvrditi opravdanost formiranja većeg broja komisija i plaćanje naknada istim. Za dodatno angažovanje uposlenih postoji zakonom regulisan prekovremeni rad, koji bi se od strane menadžmenta trebao regulisati u skladu sa članom 67. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave FBiH.

Tokom 2003. godine u Službi za zajedničke poslove kontinuirano su angažovani radnici na poslovima obezbjeđenja i pružanja poslova na održavanju čistoće. Za angažovanje navedenih radnika nije prezentirano rješenje, ili odluka od nadležnog organa o potrebi angažovanja navedenih radnika.

Do prelaska na trezor, budžetski korisnici finansijske promjene, odnosno transakcije nisu evidentirali i iskazivali na propisanim analitičkim kontima, što utiče na iskazano stanje rashoda i izdataka tekuće fiskalne godine, a samim tim i na finansijski rezultat u konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2003. godinu.

Preporučuje se da se u skladu sa važećom zakonskom regulativom (Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave Kantona Sarajevo i Kolektivni ugovor za službenike organa uprava) utvrdi jedinstven način obračuna i isplate plaća i troškova zaposlenih na nivou kantona.

Da se preispita osnovanost donesenog zaključaka o visini isplate toplog obroka i da se isplate istog ujednače za sve korisnike budžeta na nivou kantona.

Da se Budžetska sredstva koriste samo za namjene koje su određene budžetom u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo.

Da se preispita opravdanost formiranja svih komisija i isplate naknada istim, uzimajući u obzir zakonom utvrđenu djelatnost ministarstava koja su formirala komisije i da se ugovaranje i isplata naknada za privremeni i povremeni poslovi i ugovore o djelu regulišu u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Grantovi drugim nivoima vlade iskazani su u iznosu od 25.086.000,00 koliko su i planirani. Navedeni grantovi se odnose na doznake općinama i gradu u iznosu od 24.886.000,00 KM, Memorijalnom centru Potočari iznos od 100.000,00 KM i doznaka vjerskim zajednicama 100.000,00 KM. **Doznake istih su vršene mjesečno, do iznosa u skladu sa usvojenim budžetom.**

Grantovi pojedincima iskazani su iznosu od 69.059.301,86 KM i isplate istih su izvršene u okviru planskih veličina.

Ministarstvo za boračka pitanja grantove pojedincima je iskazalo iznosu od 10.051.018,86 KM, što iznosi 14,55% ukupnih izdataka na ovoj poziciji. Isplata ovih izdataka regulisana je Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH. Ovim Zakonom su također regulisana i posebna prava, kojim braniteljima je priznat status i koji imaju pravo na jednokratno novčano primanje u toku jedne kalendarske godine u visini koju utvrdi Vlada Kantona, po dinamici isplate koju utvrdi Ministarstvo za boračka pitanja. **Iz navedenih sredstva su vršene i isplate općinskim boračkim udruženjima. Ne postoji pravilnik o kriterijima za sufinansiranje iz budžeta Kantona Sarajevo, već je za svaku pojedinačnu isplatu Vlada**

donosila zaključke. Također sa ove pozicije su izvršene i isplate jednokratnih novčanih pomoći i drugih pomoći, koje su istim Zakonom regulisane kao «ostala prava» i za ista ne postoje precizirani kriteriji. Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja je regulisano i pravo na banjsko i klimatsko liječenje, odnosno medicinsku rehabilitaciju. Za navedeni izdatak je utrošeno 909.999,65 KM i isti se odnosi na plaćene usluge RRC Fojnica (396.762,00) KM, Aqvaterm Olovo (75.712,00 KM), Vila Palma Jablaničko jezero (272.853,00 KM), Bosnia Zaostrog (32.214,00 KM) i 22. April Ilidža 20.000,00. Na navedenim uslugama su evidentirani i troškovi prevoza u iznosu od 112.259,00 KM. Usluge liječenja i troškovi prevoza korisnika ovih usluga su ugovorene i isplaćene, bez prethodno u cijelosti utvrđenih kriterija o učešću pojedinih centara za banjsko i klimatsko liječenje, odnosno medicinsku rehabilitaciju. Za ugovaranje prevoza nije provedena procedura u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba uslugama i ustupanju radova.

Utvrđiti kriteriji finansiranja boračkih udruženja od strane Ministarstva za boračka pitanja, sa adekvatnim nadzorom nad utroškom sredstva odobrenih budžetom.

Obezbijediti jedinstvenu bazu podataka za korisnike boračke populacije na nivou Kantona Sarajevo koji koriste prava po dopunskom zakonu u cilju smanjenja i racionalizacije troškova.

U ukupnim izdacima **grantovi pojedincima kod Ministarstva obrazovanja i nauke** iskazani su u iznosu od 2.408.047,45 KM i za 3,48% su manji u odnosu na plan. Navedeni izdaci se odnose na uplatu subvencija u iznosu od 2.150.047,45 KM po osnovu zaključenog ugovora između JGKP «Gras» Sarajevo i Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo za subvenciju prevoza učenika u javnom gradskom prevozu. Ugovorom je regulisano da će nadležno resorno ministarstvo davaoca usluga subvencionirati 30% od osnovne cijene pretplatne karte. Tačkom 6. istog ugovora regulisano je da će nadležni organ Kantona vršiti provjeru broja izdatih potvrda za prevoz od strane škola sa područja kantona. **Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i prema izjavi nadležnih u ministarstvu se ne vrši kontrola broja izdatih potvrda. Nije prezentirana odluka Vlade Kantona o subvencioniranju troškova prevoza u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona za 2003. godinu u kojoj je sadržano i subvencioniranje prevoza za učenike i studente sa područja Kantona, kao niti relevantan zakonski propis za ovakav način izdataka.** Stipendije učenicima i studentima na ovoj poziciji su isplaćene u iznosu od 258.000,00 KM koliko su bile i planirane.

Osigurati nadzor i kontrolu izdatih potvrda od strane škola za povlašteni prevoz učenika i regulisati način subvencioniranja gradskog prevoza za potrebe obrazovanja u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice na kategoriji grantova pojedincima ukupno je realizovalo 56.462.819,00 KM odnosno 81,75% rashoda na ovoj poziciji, ili 14,02% od ukupnih rashoda budžeta kantona, što predstavlja materijalno značajnu stavku. Od ovih izdataka za zaštitu porodice sa djecom je utrošeno 26.342.842,00 KM, za socijalnu zaštitu 23.482.499,00 KM, za raseljena lica i izbjeglice 3.477.165,00 KM i za zaštitu civilnih žrtava rata 3.160.313,00 KM. Zaštita porodice sa djecom se odnosi na zakonski stečena prava isplate dječijeg doplatka, naknade porođajama zaposlenim i nezaposlenim, jednokratne pomoći za bebe, kao i pomoć u prehrani dojilja i djeteta, te subvencioniranje troškova boravka djece u predškolskim ustanovama. Ova davanja idu preko nadležnih općinskih službi na području kantona, gdje se i ostvaruje pravo na ista, a iznos isplata je regulisan Naredbom o iznosima po zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom («Sl. Kantona Sarajevo» br. 12/03). U kategoriji socijalne zaštite su isplaćena socijalna davanja (12.599.999,12 KM), sredstva za pomoć ustanovama i građanima (5.947.533,86 KM), prevoz penzionera (4.714.088,50 KM) i izrada socijalne karte (220.877,88 KM). Isplata prevoza penzionera se vrši putem mjesečnih plaćanja JKP «Gras» Sarajevo, a isplata socijalnih davanja i subvencioniranje grijanja, dženaza i sahrana (4.423.091,11 KM) vrše se direktnim doznakama JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo. Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite pokreće se na zahtjev osobe koja je u stanju socijalne potrebe, člana domaćinstva ili po službenoj dužnosti, a Odluku o dodjeli ove kategorije davanja donosi nadležna općinska služba. **Nadzor nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite u skladu sa zakonom, a na bazi programa koje utvrđuje kantonalno ministarstvo vrše službenici sa posebnim ovlaštenjima. Revizorskom timu nije dat na uvid navedeni program. Izrada socijalne karte je projekt koji je započet u prethodnoj godini i isti je trebao biti završen u 2003. godini sa prezentiranim izvještajem o**

rezultatima i opravdanosti istog. Do okončanja revizije navedeni izvještaj nije prezentiran revizorskom timu. Izdaci za Zaštitu civilnih žrtava rata isplaćeni su u ukupnom iznosu od 3.160.313,00 KM. Zakonom je regulisano da se evidencija civilnih žrtava rata i članova porodice civilnih žrtava, nosilaca prava na porodičnu invalidninu, sadržaj legitimacije civilnih žrtava rata, statističke podatke o broju, strukturi i vrsti istih, kao i način isplate i evidencije o izvršenim isplatama i članovima porodice koji su ostvarili pravo na porodičnu invalidninu propisuje ministar. Nadzor nad provođenjem Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši ministarstvo. Iz prezentirane dokumentacije revizorski tim se nije mogao uvjeriti da se isti obavlja u dovoljnoj mjeri i na zadovoljavajućem nivou. Izdaci za raseljena lica i izbjeglice odnose se na smještaj raseljenih lica i izbjeglica (1.009.812,06 KM), prehrana za raseljena lica (118.660,54 KM), rekonstrukcija stambenog fonda (1.947.058,94 KM), zdravstvena zaštita (289.426,76 KM) i ostale nužne podrške i potrebe raseljenih lica (112.204,40 KM). Izdaci za raseljena lica i izbjeglice su plaćane na osnovu Zakona o raseljenim licima, plaćani su troškovi struje i plina u kolektivnom smještaju, kao i stanarine u periodu od šest mjeseci za deložirane osobe. Ministarstvo je vršilo nadzor preko sektora za raseljena lica koji je formiran u okviru ministarstva. Isplate za deložirane osobe su vršene preko banke koja je izabrana putem javnog nadmetanja. Rekonstrukcija stambenog fonda je vršena preko Interresorne grupe, formirane od strane Vlade Kantona koja je radila za Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i raseljena lica, ministarstvo za stambene poslove i ministarstvo za boračka pitanja. Rekonstrukcija se sastojala od podjele građevinskog materijala u iznosu od 75% od ukupno odobrenih sredstva i 25% gotovinske isplate. Provedenom revizijom je konstatovano da se podjela građevinskog materijala vršila direktno i u pojedinim ministarstvima u okviru usvojenog budžeta sa pozicije grantova pojedincima. Ovakav način podjele povećavao je troškove pojedinih ministarstva i usložnjavao procese podjele, jer su se na više nivoa formirale komisije za izbor najpovoljnijeg ponuđača za isporuku građevinskog materijala, komisije za utvrđivanje stepena oštećenosti objekata korisnika, koji su aplicirali za dodjelu građevinskog materijala, komisije za nadzor nad ugradnjom materijala. Ako se uzme u obzir da Kanton ima kvalificiranu ustanovu za nadzor u građevinarstvu onda se postavlja pitanje opravdanosti svih ovih komisija i ovakvog načina rada uopšte.

Obezbijediti u ministarstvu za rad, socijalnu politiku i raseljena lica nadzor nad radom ustanova socijalne zaštite, kontrolu izdatih riješenja o pravu korištenja sredstva socijalnih davanja.

Obezbijedi jedinstvenu bazu podataka za korisnike socijalnih davanja zbog racionalizacije troškova.

Regulisati način prevoza penzionera kroz socijalna davanja (penzionere, koje su u statusu socijalne potrebe), a ne putem subvencioniranja JKP «Gras» Sarajevo.

U svim slučajevima gdje je potreban građevinski nadzor anagažovati Zavod za izgradnju kantona Sarajevo.

Grantovi neprofitnim organizacijama iskazani su iznosu od 19.612.898,00 KM. Isplate navedenih grantova se odnose na isplate koje su izvršila sljedeća ministarstva:

Red. Br.	Naziv Ministarstva	Planirano Budžetom	Izvršenje	Indeks
1	2	3	4	5
1.	Skupština Kantona, predsjedavajući skupštine	1.020.000,00	1.000.050,00	98,04
2.	Kabinet premijera i stručnih službi	80.000,00	30.000,00	100,00
4.	Udruženja građana, druge org. i vjerske zajednice	2.050.000,00	1.889.787,00	92,18
5.	Ministarstvo prometa i komunikacija	3.001.000,00	2.941.696,66	98,02
6.	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša	1.456.277,00	1.401.647,36	96,25
7.	Ministarstvo privrede	5.060.000,00	2.733.677,02	54,03
8.	Ministarstvo finansija	1.345.900,00	1.276.400,00	94,84
9.	Ministarstvo zdravstva	1.162.000,00	1.119.296,60	96,33
6.	Ministarstvo obrazovanja nauke i kulture	2.384.000,00	2.367.406,69	99,30
7.	Ministarstvo kulture i sporta	4.647.000,00	4.293.380,45	92,39
8.	Socijalne ustanove	63.500,00		
Ukupno		22.269.677,00	19.612.898,00	88,07

U 2003. godini doznake udruženjima građana su vršene na osnovu zaključaka Vlade i bez tačno utvrđenih kriterija za doznake istih.

Grantovi neprofitnim organizacijama realizovani od strane Ministarstva prometa i komunikacija odnose se na troškove zimске službe u iznosu od 2.468.155,61 KM održavanje semafora i utrošak struje 430.936,00 KM, troškovi nadzora 20.000,00 KM i pristup BIHNET-u 22.770,00 KM. Zimsko održavanje lokalnih i regionalnih cesta na području kantona za zimu 2002/03 godinu prema programu zimске službe ugovoreno je sa sedam preduzeća po prethodno provedenom javnom oglasu. Općine Trnovo i Hadžići sa održavanje lokalnih puteva od interesa za općine su u skladu sa zaključkom Vlade direktno provodili tender i ugovarali sa izabranima dobavljačima, a plaćanje se vršilo sa pozicije ministarstva. Prema obrazloženju odgovornih, sa JKP «Rad» nije provedena procedura u skladu sa Uredbom za zimsko održavanje cesta gradskih općina Kantona Sarajevo, pošto je ovo preduzeće javno kantonalno preduzeće. Sa JKP «Rad» za sezonu 2002/03 je ukupno ugovoreno 4.450.807,43 KM, a u toku 2003. godine je realizovano 2.685.070,97 KM. U navedenom iznosu sadržano i iznos 1.100.000,00 KM knjižen na poziciji subvencija javnim preduzećima. Za ugovoravanje sa JKP «Rad» nije provedena procedura u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba uslugama i ustupanju radova. Nadzor nad radovima zimskog održavanja provodi Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo. Za održavanje semafora i utrošak struje istih ne postoji adekvatan nadzor od strane ministarstva, niti je provedena procedura u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba uslugama i ustupanju radova.

Obezbijediti od strane Ministarstva prometa i komunikacija adekvatan i kontinuiran nadzor nad održavanjem semafora i utroškom električne energije za iste.

Grantovi neprofitnim organizacijama koji su teretili Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša se odnose na izradu prostorno-planske dokumentacije (132.059,00 KM), projekt izrade GIS-a (97.800,00 KM), zaštita Skakavca (200.000,00 KM), tekući grant za zaštitu okoliša (69.590,00 KM), Vakufska direkcija (50.000,00 KM), mjerenje buke (46.800,00 KM) i programi koji su budžetom planirani kao mali programi u iznosu od 805.399,00 KM, za koje nisu utvrđeni kriteriji raspodejele i nad kojima ne postoji adekvatna nadzor o utrošku sredstva i opravdanosti plaćanja istih. Izrada prostorno planske dokumentacije i projekt izrade GIS-a su povjereni Zavodu za planiranje kantona Sarajevo, koji je po završetku posla bio dužan dostaviti ministarstvu detaljan izvještaj o izvršenim poslovima. Do okončanja revizije navedeni izvještaj nije dostavljen. Projekt izrade se odnosi na uvezivanje općina sa Zavodom za planiranje Kantona Sarajevo po pitanju izrade geografsko-informacionog sistema i utvrđivanja upotrebne vrijednosti zemljišta na području Kantona Sarajevo. Mali programi su isplate donacija i pomoći različitim udruženjima, naknade komisijama za izradu različitih programa i studija od interesa za razvoj Kantona Sarajevo.

Obezbijediti u skladu sa zaključcima Vlade pravovremeno i kvalitetno izvještavanje po pitanju utrošenih sredstava doznačenih općinama sa pozicije Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Obezbijediti nadzor od strane Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša nad usvojenim projekatima, kontrolu utroška sredstava i opravdanost usvajanja projekata.

Utvrditi prioritete donošenja i izrade projekata kroz strategiju razvoja kantona, odnosno strateške srednjoročne i godišnje planove razvoja, sa tačno razrađenim prioritetima utroška sredstava.

Ministarstvo privrede od ukupno planiranih grantova neprofitnim organizacijama iste je realizovalo svega 54,03%. Od navedenih izdataka 31,09% se odnosi na izdatke JP «Kantonalna veterinarska stanica» Sarajevo, kojoj je u 2003. godini doznačeno ukupno 849.998,00 KM, 27,28% na zaštitu vodotoka u Kantonu Sarajevo za 2003. godinu u iznosu od 745.794,00 KM, od kojih je 375.000,00 KM realizovano kroz projekte vodosnadbjevanja općina Hadžići, Ilijaš, Trnovo i Vogošća. Po završetku aktivnosti, a u skladu sa Zaključkom Vlade ove općine su trebale ministarstvu dostaviti izvještaj o realizaciji ovih projekata. Uvodom u dokumentaciju izvještaje nisu dostavile općina Vogošća i Trnovo. Ostali dio ovih izdataka (615.765,00 KM) se odnosi na podsticaje razvoja turizma i trgovine, šumarstva, stočarstva i poljoprivrede na području Kantona Sarajevo. Podsticaj turizma se odnosio samo na plaćanje promocija turističkih znamenitosti po općinama u kantonu i plaćanje naknada članovima savjeta za promociju zimskog centra palnina Igman i Bjelašnica. Bitno je napomenuti da su planirana sredstva za podsticaj poljoprivrede iznosila 450.000,00 KM, a realizovana su svega 146.666,00 KM i ista se uglavnom odnose na naknadu šteta poljoprivrednicima za oboljelu stoku od bruceloze i nabavku hrane za venredne situacije za PD «Butmir»

Ilidža. Zaštita državne imovine je planirana u iznosu od 450.000,00 KM, a realizovana u iznosu od 209.880,00 KM i ista se odnosi na isplatu zdravstvenog osiguranja, toplog obroka, prevoza, i novčane pomoći za radnike «Alhosa» i «Milkosa». Za isplatu navedenih sredstava ne postoji osnovanost u zakonskim propisima i ista su isplaćena u vidu socijalnih davanja, zašto je trebalo biti nadležno Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i raseljena lica. Sredstva za podsticaj industrije i energetike su planirana u iznosu od 700.000,00 KM, a realizovana su 235.518,00 KM i realizacija istih se odnosi na plaćanje stvorenog duga preduzeća «Milkos» Sarajevo (36.224,00 KM), pomoć u sufinansiranju gasifikacije preduzeću «Pretis» Vogošća (100.000,00 KM), izgradnja kanalizacionog sistema industrijske zone Zujevina (67.628,00 KM). Iz prezentiranog se ne može vidjeti da je u svim slučajevima ovih davanja bilo podsticaja industrije i energetike.

Obezbijediti realno planiranje od strane Ministarstva privrede u skladu sa strategijom privrednog razvoja Kantona.

Sredstva za podsticaj poljoprivrede, turizma i privrede koristiti za svarni podsticaj razvoja ovih grana privrede i utvrditi da li navedeni posticaji dali odgovarajuće rezultate.

Sa pozicije Ministarstva finansija je kao grantove neprofitnim organizacijama evidentirana je isplata SERDA-(Sarajevo ekonomski razvoj) iznos od 80.000,00 KM kao temeljni ulog osnivača – članova društva i iznos od 1.275.900,00 KM na ime učešća u formiranju fonda društava, regulisanim Ugovorom o osnivanju društva sa ograničenom odgovornosti Sarajevska regionalna agencija – SERDA. prema navedenom ugovoru poslovni udjeli članova srazmjerni su veličini preuzetih temeljnih uloga, što u ovom slučaju za Kanton Sarajevo iznosi 49%. **Na ime učešća u formiranju fonda društva Kanton je prema članu 10. ovoga Ugovora obavezan uplatiti na račun društva u roku od 3 (tri) godine od dana upisa Društva u sudski registar iznose od 1.275.900,00 KM za naredne tri godine i to najkasnije do 01. juna za svaku godinu, što praktično predstavlja još jedno zaduženje Kantona za naredne dvije godine. Ako se uzme u obzir da su na osnovu ovoga projekta u prethodne dvije godine finansirana tri uposlena na nivou kantona ukupan ulog kantona, a s obzirom da revizorskom timu nije dat na uvid izvještaj o dosadašnjem radu ovoga projekta postavlja se pitanje opravdanosti osnivanja istog i ekonomske koristi koju će kanton imati od navedenog projekta.**

Preispitati osnovanost formiranja Društva sa ograničenom odgovornosti Sarajevska regionalna agencija i izvršiti analizu dosadašnjeg poslovanja istog sa posebnim osvrtom na finansijski aspekt i dosadašnje ekonomske koristi društva.

Grantovi Ministarstva zdravstva se odnose na sufinansiranje specifičnih troškova Zavoda za hitnu medicinsku pomoć i sufinansiranje programa iz oblasti javnog zdravstva koji su regulisani Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (449.361,00 KM), potpora za razvoj obiteljske medicine (100.000,00 KM), potpora za razvoj zdravstveno statističkog i informacionog sistema u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti (150.000,00 KM), izrada terapijskih vodiča (80.000,00 KM) i potpore razvoju naučno istraživačke djelatnosti i edukacija iz oblasti zdravstva (49.620,00 KM) koje se odnose isplate donacija i pomoći različitim udruženjima, finansijka podrška kongresima i sl, koje su isplaćivane na osnovu odluka ministara, a u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu.

Grantovi neprofitnim organizacijama od strane **Ministarstva obrazovanja i nauke** se odnose na sufinansiranje predškolskog obrazovanja u iznosu od 564.000,00 KM u skladu sa Zakonom o predškolskom obrazovanju, finansiranje raznih programa u iznosu od 699.647,00 KM koji se odnose na terensku nastavu na fakultetima, takmičenja učenika, razne manifestacije, izdavanje udžbenika, finansiranje doktorskih i magistarskih radova, sufinansiranje kongresa i naučnih skupova. **Dio isplata je vršen na osnovu Odluka Ministara ministarstva i bez prethodno utvrđenih kriterija. Nadzor u smislu praćenja programa i opravdanosti utroška ovih sredstava od strane ministarstva ne postoji.** U sklopu ovih grantova isplaćen je i iznos od 500.000,00 KM po Zaključku Vlade od 25.12.2003. godine za finansiranje naučno-istraživačkih projekata Tačkom 6. navedenog zaključka je regulisano da praćenje i realizaciju istog vrši ministarstvo. Sredstva za navedeni projekt su doznačena 30.12.2003. godine. Revizorski tim se nije mogao uvjeriti da Izvještaj koji je podnijela Ekspertne komisije formirana od strane ministarstva za realizaciju ovog projekta odražava opravdanost uloženi sredstva, a kriteriji o vrsti naučnoistraživačkih projekata za raspodjelu sredstva trebali su se donijeti prije raspisivanja i objavljivanja konkursa, jer su u objavljenom konkursu naznačeni samo opći uslovi za prijavu na konkurs. Kriteriji za ocjenu podnijetih prijava su

doneseni poslije objavljenog konkursa, što dovodi pitanje formalnost donošenja istih. Navedena izdvajanja nisu predviđena u strategiji razvoja ovoga ministarstva. Na ovoj poziciji je također evidentiran i grant studentskom centru, kao redovna dotacija. Plaćanja dotacija se vrše u redovnim mjesečnim obrocima na osnovu Elaborata o reviziji cijene koštanja smještaja i ishrane i unaprijeđenja Javne ustanove Studentski centar univerziteta u Sarajevu koji je 2000. godine uradio Institut za organizaciju i ekonomiku Sarajevo.

Preispitati opravdanost uloženi sredstva sa pozicije Ministarstva obrazovanja i nauke za projekte naučno-istraživačkog rada i obezbijediti povratne informacije o utrošku navedenih sredstava.

Obezbijediti od strane ministarstva obrazovanja i nauke adekvatan nadzor nad doznačenim sredstvima za predškolske ustanove i JU Studentski centar univerziteta u Sarajevu.

Ministarstvo kulture i sporta kao grantove neprofitnim organizacijama je doznačilo ukupno 4.293.380,00 KM od čega se za kulturu odnosi 2.518.735,00 , a za sport 1.774.646,00 KM. Ministarstvo kulture i sporta finansiralo je institucije kulture (Biblioteka Vogošća, Biblioteka Ilijaš, Federalno državne institucije i JU Centar za kulturu Sarajevo) za koje je sa ove pozicije za plaće i materijalne troškove isplaćeno 603.443,00 KM. Za programe iz oblasti kulture sa ove pozicije je finansirano 1.915.292,00 KM. Navedeni programi se odnose na sufinansiranja raznih programa, izdavanje i otkupa knjiga, raznih organizacija, obilježavanja godišnjica manifestacija, razne donacije i sl. Za navedene programe nema utvrđenih kriterija. Programi za finansiranje sporta su plaćani također na osnovu zaključaka Vlade i isto bez prethodno utvrđenih kriterija, a odnose se na sufinansiranja raznih aktivnosti sportskih klubova, sportskih manifestacija, korištenje sportskih dvorana, donacija za sportske klubove, organizovanje turnira i sl.

Donijeti od strane Ministarstva za kulturu i sport kriterije o raspodjeli grantova neprofitnim organizacijama.

Subvencije javnim preduzećima su relizovane u iznosu koji je i planiran. **Isplate su izvršene sa pozicija Ministarstva prostornog uređenja u iznosu od 17.710.000,00 KM** i to JKP «Rad» 4.459.000,00 KM, JKP Park 2.710.000,00 Vodovod i kanalizacija 3.600.000,00 KM, Pokop 1.450.000,00 KM, Elektrodistribucija 3.666.000,00 KM Toplane 700.000,00 KM Komunalac Hadžići 700.000,00 i Vodostan Ilijaš 425.000,00 KM. i sa pozicije ministarstva prometa i komunikacija 1.100.000,00 KM. Nije prezentirana odluka od strane resornih ministarstva (odluka nadležnog organa) o obavezi subencioniranja navedenih javnih komunalnih preduzeća, niti propis o utvrđivanju cijene usluga javnih preduzeća (osim JKP «Vodovod i kanalizacija»), kao ni način regulisanja dotacija i subvencija (da li doznaka istih vrši kontinuirano ili se donose godišnje odluke sa usvajanjem budžeta).

Sa pozicije Ministarstva prometa i komunikacija za subvencioniranje JGKP«Gras» Sarajevo uplaćeno je 1.280.000,00 KM, i JKP «Rad» Sarajevo 1.100.000,00. Subvencije JGKP «Gras» se vrše na osnovu zaključaka Vlade kao potpora poslovanju. Zaključkom Vlade iz novembra mjeseca 2002. godine je bilo zaduženo Ministarstvo prometa i komunikacija da u saradnji sa Minisatrstvom prostornog uređenja i zaštite okoliša i KJKP «Rad» Sarajevo usaglasi stavove u pripremi konkretnog prijedloga cijena, obuhvata i načina plaćanja zimskog održavanja saobraćajnica na području Kantona. Po ovom pitaju od strane nadležnih zaduženih prethodnim zaključkom je utvrđeno da se zbog otežanih uslova rada na zimskom održavanju cesta u gradskoj zoni sa pozicije Ministarstva prometa i komunikacija u Budžetu za 2003. godinu kao tekući grant planira iznos od 1.100.000,00 KM što je i relizovano kroz subvencioniranje. **Izveštaj o relizaciji ovih sredstava od strane KJKP «Rad» nije dostavljen resornom ministarstvu. Obrazloženje za subvenciju KJKP «Gras» Sarajevo se svodi na to da je navedeno preduzeće u vrlo teškoj materijalnoj situaciji koja ozbiljno prijeti da paralizuje sve aktivnosti zbog neplaćenih računa za energente, materijal i rezervne dijelove, što za posljedicu ima iskazivanje gubitaka u poslovanju zadnjih godina, a cijene prevoza su limitirane. Napori uposlenih u preduzeću ne omogćavaju rješenje navedenih problema. Zaključkom Vlade za ovaj dio subvencije KJKP «Gras» je bio obavezan dostaviti izvještaj o utrošenim sredstvima, sa kompletnom popratnom dokumentacijom resornom ministarstvu. U toku revizije od starne KJKP «Gras» Sarajevo je dostavljen izvještaj, čiji sadržaj je formalnog karaktera i uvidom u isti revizorski tim se nije mogao uvjeriti da je urađen u skladu sa Zaključkom Vlade o prenosu sredstva, a također ni od nadležnog ministarstva nisu poduzimane adekvatne aktivnosti za dostavljanje navedenog izvještaja i praćenje realizacije utroška namjenski doznačenih sredstava.**

Uspostaviti nadzor nad javnim komunalnim preduzećima Kantona Sarajevo na takav način da isti obezbjeđuje potpunu kontrolu nad trošenjem sredstava doznačenih iz budžeta kantona, kako za subvencioniranje javnih preduzeća, tako i za namjenski doznačena sredstva.

U skladu sa zaključcima Vlade o doznaci sredstva javnih preduzeća, posebno kada su u pitanju kapitalni grantovi i izdaci pratiti relacijaciju istih kada je u pitanju provođenje procedura u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba uslugama i ustupanju radova.

Izdaci za nabavku stalnih sredstva iskazani su u iznosu 16.248.930,00 KM i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Red. Br.	Naziv Ministarstva	Planirano Budžetom	Izvršenje	Indeks
1	2	3	4	5
1.	Skupština Kantona, predsjedavajući skupštine	1.000,00	800,00	80,00
2.	Ministarstvo pravde i uprave	109.217,00	97.246,00	89,04
3.	Ministarstvo za boračka pitanja	1.967.196,00	1.965.433,00	99,97
5.	Ministarstvo prometa i komunikacija	4.149.000,00	3.598.328,00	86,73
6.	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša	4.840.000,00	4.822.313,00	99,63
7.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	439.520,00	399.222,00	90,83
8.	Ministarstvo privrede	750.000,00	749.493,00	99,93
9.	Ministarstvo finansija	80.000,00	80.000,00	100,00
6.	Ministarstvo obrazovanja nauke i kulture	2.797.601,00	2.437.069,00	87,11
7.	Ministarstvo kulture i sporta	329.171,00	225.316,00	68,45
8.	Ministarstvo za rad socijalnu politiku i izbjeglice	770.119,00	769.519	99,92
9.	Služba za zajedničke poslove	222.000,00	214.608,00	96,67
10.	Direkcija robnih rezervi	640.000,00	496.249,00	77,54
11.	Kantonalne ustanove i zavodi	394.436,00	393.334,00	99,72
Ukupno		17.489.260,00	16.248.930,0	92,91

Kod **Ministarstva prostornog uređenja kao nabavka stalnih sredstava** je evidentirano održavanje javne rasvjete na području Kantona Sarajevo u iznosu od 2.382.445,00 KM, što je u suprotnosti sa Uredbom o računovodstvu Budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu. Za održavanje javne rasvjete u 2000. godini zaključeni su ugovori sa devet različitih preduzeća na 5 godina. Uvidom u prezentirane ugovore konstatovano je da su ugovoreni paušalni iznosi različiti. Za ugovaranje ove vrste poslova nije provedena u potpunosti procedura u skladu sa Uredbom. Od strane ministarstva za ovu vrstu radova ne postoji adekvatan nadzor u dijelu građevinskog nadzora, niti je ustrojena evidencija javne rasvjete na području kantona. Za izgradnju komunalnog otpada Smiljevići (čija izgradnja traje još od 1997. godine) u 2003. godini je uloženo 929.876,19 KM. Realizacija ovog projekta se vrši preko Zavoda za izgradnju kantona Sarajevo. Obrazloženje nadležnih u ministarstvu za ovakav načina rada i prenosa poslova sa ministarstva na Zavod je stručnost kadra koji posjeduje Zavod i koji je verifikovan za ovu vrstu poslova. Zavod ministarstvu podnosi izvještaje u vidu okončanih situacija bez detaljnijih analiza sa finansijskog i tehničkog aspekta. Nadzor od strane ministarstva vrši se samo u tehničkom smislu od strane stručnog saradnika za pitanje otpada. Na navedenom objektu nije utvrđena ukupna predračunska vrijednost, jer se radi o «živoj materiji», a prema obrazloženju odgovornih istovremeno na ovom objektu se radi i sanacija dijela dosada izgrađenog objekta i izgradnja novog dijela. Finansiranje vodosnabdijevanja, transporta i komunalne infrastrukture u općinama Vogošća, Trnovo, Hadžići, Ilijaš i Ilidža doznačeno je u iznosu od 515.000,00 KM. Po navedenom programu općine su bile obavezane dostaviti izvještaje o utrošenim sredstvima. Do momenta revizije navedeni izvještaj je jedino dostavila Općina Hadžići. U nabavku stalnih sredstava je evidentirana i doznaka u iznosu od 400.000,00 KM JKP «Rad» Sarajevo, za nabavku mašina za rušenje bespravno izgrađenih objekata. Navedena sredstva su evidentirana suprotno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta-proračuna. Realizacija programa kulturno istorijskog i prirodnog naslijeđa u iznosu od 280.000,00 realizovana je kroz rekonstrukciju i obnovu objekata Bijeke Tabije (138.000,00) kuće Alija Đerzelza (142.000,00). Za realizaciju ovog projekta je dostavljen je izvještaj ministarstvu, koji je više formalnog karaktera. Naime, zaključcima Vlade je precizirano da se uvijek resornom ministarstvu dostavi

izvještaj o utrošenim sredstvima sa tehničkog i finansijskog aspekta. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju ne može se potvrditi da su navedeni izvještaji dostavljeni u formi koja je navedena u zaključcima.

Na teret **Ministarstva prometa i komunikacija nabavka građevina je evidentirana** u iznosu od 3.337.631,00 KM i ista nije usaglašena sa pomoćnom evidencijom u ministarstvu. Navedeni izdaci se odnose na nastavak izgradnje zapadnog prilaza u iznosu od 1.594.599,78 KM po zaključku Vlade 02-05-13037-8.12703 od 23.07.2003. godine. Radovi za izgradnju zapadnog prilaza su nastavak poslova započelih još 1998. godine i za iste nije provedena procedura u skladu sa Uredbom. Na ovoj poziciji knjižena su i sredstva za izgradnju mosta na željeznici u iznosu od 1.250.000,00 KM. Ugovaranje i provođenje procedura za izgradnju ovoga mosta bila je zadužena općina Ilidža. Iz izvještaja koji je dostavljen ministarstvu ne može se potvrditi da je za ugovaranje navedenih poslova u potpunosti provedena procedura u skladu sa Uredbom. U prvoj fazi na osnovu predmjera i predračuna radova 09.06.2003. godine ugovoren je iznos od 1.003.928,44 KM, od kojih je Ministarstvo prometa i komunikacija preuzelo obavezu finansiranja u iznosu od 900.000,00 KM. Aneks ugovora sačinjen je 03.09.2003. godine na iznos od 556.435,60 KM, od kojih se 350.000,00 KM treba finansirati iz sredstva Kantona Sarajevo – Ministarstvo prometa i komunikacija. Uvidom u izvještaj o izvršenim radovima na predmetnom mostu revizorski tim se nije mogao u potpunosti uvjeriti da se od strane resornog ministarstva obezbijedio adekvatan nadzor u opravdanost zaključenja aneksa ugovora. Na nabavci stalnih sredstva je evidentirano i finansiranje vodosnabdijevanja, transporta i komunalnih usluga na općinama Ilidža, Hadžići, Trnovo Vogošća i Ilijaš u iznosu od 381.632,49 KM. Izvještaj o utrošku sredstava sa ove pozicije nisu dostavile sve općine u skladu sa Zaključkom Vlade. Ostali dio izdataka sa ove pozicije se odnosi na izgradnju privremenog pješačkog mosta pored latinske ćuprije, staza za slijepe i opreme za potrebe ministarstva. Na poziciji nabavke stalnih sredstava je evidentirana i nabavka zemljišta je u iznosu od 227.540,00 KM, što je u suprotnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna, jer su navedena sredstva isplaćena za naknadu izuzetog zemljišta za izgradnju zapadnog prilaza, XI transverzale i zaobilaznice Pazarić.

Ministarstvo za boračka pitanja kao nabavku stalnih sredstva je evidentiralo izradu projekta i postavljanje nadgrobnih spomenika-nišana za poginule pripadnike Oružanih snaga RBiH i zaštitu i održavanje grobalja šehida i poginulih boraca na području Kantona Sarajevo u iznosu od 1.417.196,00 KM i 500.000,00 KM za realizaciju projekta izgradnje kompleksa «Šehidsko spomen-mezarje Kovači». Navedena sredstva su realizovana preko Fonda Kantona Sarajevo za zaštitu i održavanje grobalja šehida i poginulih boraca. Čalom 12. Odluke o osnivanju fonda Kantona Sarajevo za zaštitu i održavanje grobalja šehida i poginulih boraca je regulisano da nadzor nad zakonitošću rada fonda vrši Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo. S obzirom da u odluci nije precizirana vrsta navedenog nadzora ni revizorski tim se nije mogao uvjeriti da je od strane ministarstva obezbijeden adekvatan nadzor nad radom fonda u pogledu utroška doznačenih budžetskih sredstava, nadzora nad radom Upravnog odbora fonda i nadzora nad finansijskim poslovanjem fonda.

Kod **Ministarstva obrazovanja, nauke i informisanja** na poziciji nabavke stalnih sredstava evidentirani su izdaci za nabavku opreme u obrazovnim ustanovama i rekonstrukciju i investiciono održavanje zgrada osnovnih i srednjih škola i fakulteta. Ove nabavke su raznovrsne i ne može se potvrditi da se u svim slučajevima radi o nabavci stalnih sredstava, jer na ovoj poziciji su evidentirane i nabavke računara, zavjesa, školskih tabli, rekonstrukcije i adaptacije krovova, uvođenje vode, rekonstrukcije fiskulturnih i koncertnih dvorana, sanacije učionica, fasada, kotlovnica, uređenja dvorišta škola i sl. Isplaćeni iznosi za ove svrhe se kreću od 2.000,00 do 50.000,00 KM, što potvrđuje neuređenost u ovoj oblasti i neadekvatan nadzor od strane resornog ministarstva u dijelu potrebnog planiranja i pravilnog evidentiranja navedenih sredstva.

Na poziciji **Ministarstva privrede nabavka stalnih sredstava** u iznosu od 700.000,00 KM se odnosi na finansiranje projekata vodosnabdijevanja prigradskih naselja u općinama Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Trnovo i Vogošća koja je utvrđena odlukom Skupštine Kantona Sarajevo. Navedena sredstva su se trebala evidentirati kao kapitalni grantovi, a ne kao nabavka stalnih sredstava. Zaključkom Vlade o prenosu ovih sredstava regulisano je, da prilikom realizacije ovih projekata, općine postupaju u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba uslugama i ustupanju radova i da po završetku posla podnesu izvještaj resornom ministarstvu sa finansijskog i tehničkog aspekta. Prezentiran je samo izvještaj općina Hadžići i Ilijaš. Također, nismo se mogli uvjeriti da su od ministarstva poduzimate adekvatne mjere po pitanju nadzora nad

utroškom navedenih sredstva, niti je ministarstvo pismenim zahtjevom tražilo izvještaje od pomenutih općina.

Ustrojiti evidenciju nabavke stalnih sredstva u sklad sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu.

Ustrojiti evidenciju javne rasvjete i istu kontinuirano dopunjavati, što bi omogućilo efikasniju kontrolu i nadzor nad utroškom ove kategorije sredstava.

Od strane Ministarstva prometa i komunikacija ispitati opravdanost zaključivanja ugovora za izgradnju pješačkog mosta na rijeci Željeznici i da se obezbijedi adekvatan nadzor nad građevinskim radovima za sve objekte koji se finansiraju sa pozicije ovoga ministarstva.

Obezbijediti u skladu sa zaključcima Vlade pravovremeno i kvalitetno izvještavanje po pitanju utrošenih sredstava doznačenih općinama sa pozicije Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Obezbijediti potpun nadzor i izvršiti kompletnu analizu uloženi sredstava u izgradnju otpada Smiljevići od strane Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Od strane Ministarstva za boračka pitanja obezbijediti adekvatan nadzora nad radom Fonda kantona za zaštitu i održavanje grobalja šehida i poginulih boraca.

e) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Na osnovu prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da su u skladu sa Uredbom postupala Ministarstvo prometa i komunikacija (Ugovaranje izrade i održavanja horizontalne i vertikalne signalizacije, održavanje semafora), Ministarstvo prostornog uređenje i zaštite okoliša (održavanje ulične rasvjete na nivou kantona), Direkcije za ceste (ugovaranje reklamnih panoa i znakova informacija u cestovnom pojasu Kantona), Ministarstvo za boračka pitanja (ugovaranje prevoza za liječenje i rehabilitaciju boraca) i Vlada Kantona (ugovaranje revizije finansijskih izvještaja za pojedine budžetske korisnike i revizije specijalne namjene i odabir najpovoljnije banke za rješavanje stambenih potreba mladih).

Za namjenski doznačena budžetska sredstva po osnovu raznih programa ili sredstva doznačena javnim preduzećima i općinama, u Zaključku Vlade se reguliše da isti moraju postupati u skladu sa Uredbom. U većini slučajeva nismo se mogli uvjeriti da se je postupalo po zaključcima Vlade i u skladu sa Uredbom.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova postupa u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i Uredbom o postupku nabavku robe, vršenja usluga i ustupanju radova.

Nabavku roba, obavljanje usluga i ustupanje radova vršiti u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

f) Stanje imovine potraživanja i obaveza

Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 256.746.282,00 KM (nabavna vrijednost 328.434.101,00 KM i otpisana 71.687.819,00 KM). Vlada Kantona Sarajevo je formirala centralnu popisnu komisiju, koja je imala zadatak da sačini zbirni izvještaj o popisu, izvrši konačno usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja i dostavi ga ministarstvu finansija. Uvidom u dokumentaciju vezanu za izvršeni popis na dan 31.12.2003. godine, konstatovano je da isti nije u potpunosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Kod pojedinih budžetskih korisnika popis nije izvršen u cijelosti. Vlada Kantona je Zaključkom od 25.02.2004. godine usvojila ovakav Izvještaj o popisu potraživanja, obaveza, stalnih sredstava i sitnog inventara u upotrebi i istim zadužila ministre da izvrše analizu Izvještaja o popisu, te da svako ministarstvo, Ministarstvu finansija dostavi pismene prijedloge i odgovore po ovom Zaključku, posebno za neevidentirane a stvorene obaveze. **Zaključkom Vlade od 10.03.2004. godine nije se prihvatio predloženi otpis imovine i potraživanja od strane budžetskih korisnika, jer isti nisu argumentovani, niti utemeljeni na važećim zakonskim propisima. Istim Zaključkom naloženo je da se neevidentirane, a stvorene obaveze izmire**

iz budžeta za 2004. godinu iz vlastitih ušteda budžetskih korisnika koji su ih i stvorili i da se ažurira evidencija imovine kantona.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH ustrojiti evidenciju i izvršiti popis imovine i stalnih sredstva na nivou Kantona Sarajevo.

Dugoročni plasmani

Na poziciji dugoročnih plasmana u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazano je stanje u iznosu od 23.466.208,12 KM i isto se sastoji od:

Potraživanja po osnovu pozajmica demobilisanim borcima	10.366.997,98 KM
Potraživanja po osnovu pozajmica za stambene kredite	2.453.592,90 KM
Potraživanja po osnovu pozajmica za podsticaj proizvodnje	6.451.889,60 KM
Potraživanja po osnovu pozajmica Općini Bugojno	525.775,00 KM
Potraživanja po osnovu pozajmica za stambene potrebe mladih	1.220.000,00 KM
Potraživanja po osnovu pozajmica za rješavanje stambenih potreba boraca	2.000.000,00 KM
Potraživanja za dugoročne depozite kod korisnika	260.146,68 KM
Vrijednosni papiri i dugoročna razgraničenja	18.170,58 KM

Potraživanja po osnovu pozajmica demobilisanim borcima se odnose na date pozajmica iz ranijih godina u iznosu od 9.386.907,22 KM. U toku 2003. godine odobrene su nove pozajmice za 53 korisnika u iznosu od 980.090,76 KM, od toga iz sredstava ostvarenih povratom ranije odobrenih pozajmica u iznosu 480.090,76 KM i odobrenih sredstava po zaključku Vlade od 06.11.2003. godine u iznosu od 500.000,00 KM. Zaključkom Vlade iz marta mjeseca 2003. godine je bilo regulisano da se novi krediti u 2003. godini mogu odobravati isključivo iz sredstava ostvarenih povratom ranije odobrenih pozajmica. Međutim rebalansom budžeta i zaključkom Vlade iz novembra, ovaj zaključak je stavljen van snage. Pozajmice demobilisanim borcima su date na osnovu Uredbe o finansiranju programa za otvaranje radnih mjesta za demobilisane borce, vojne invalide i članove porodica poginulih boraca. **Na dan 31.12.2003. godine dospjela, a nenaplaćena potraživanja po osnovu datih pozajmica iznosila su 8.053.545,97 KM.** U istom periodu plaćeno je bankama na ime naknada za obavljanje komisionog posla iznos od 132.221,22 KM. 30.07.2003. godine je zaključen Aneks br.2. Ugovora o komisionu između Kantona Sarajevo i Privredne banke d.d. Sarajevo, kojim je u članu 1. regulisano da će banka poduzimati mjere za naplatu potraživanja sudskim putem, što osnovnim Ugovorim o komisionu od 20. 03. 1997. godine nije bilo regulisano. Iz svega naprijed navedenog revizorski tim se nije mogao uvjeriti da su od u svim slučajevima od strane banaka i nadležnih kantona poduzimane adekvatne mjere za naplatu ovih potraživanja. Prema informaciji odgovornih pokrenuto je 605 sudskih sporova protiv dužnika u što je uključeno i Pravobranilaštvo Kantona. Obzirom na dugotrajnost sudskih sporova Ministarstvo finansija se obraćalo i Ministarstvu pravde i uprave da u svojoj nadležnosti ubrza izvršenje sudskih rješenja kod sudova, što ipak nije dalo zadovoljavajuće rezultate.

Potraživanja po osnovu datih pozajmica za stambene kredite se odnose na date pozajmice u periodu 1998. - 2000. godina na osnovu Uredbe o odobravanju kredita fizičkim licima za rekonstrukciju i sanaciju porodičnih zgrada, etažnih vlasnika i stanova na kojima postoji stanarsko pravo. Navedena uredba je prestala da važi 28.03.2001. godine. Na dan 31.12.2003. godine dospjela, a nenaplaćena potraživanja po osnovu ovih pozajmica iznosila su 129.660,57 KM. U istom periodu plaćeno je bankama na ime naknada za obavljanje komisionog posla iznos od 80.339,08 KM.

Potraživanja po osnovu pozajmica za podsticaj proizvodnje se odnose na pozajmice odobrene iz budžeta 1997. i 1998. godine. Navedene pozajmice su odobrene preduzećima (14 preduzeća) za sanaciju ratom oštećenih objekata, oživljavanje proizvodnje i zapošljavanja radnika. Ova potraživanja su dospjela na dan 31.12.2002. godine, a u toku 2003. godine je vraćeno svega 880,71 KM. Kamate po osnovu istih iznose 1.839.571,73 KM i iste nisu evidentirane u knjigovodstvenoj evidenciji. 18.12.2003. godine Skupština Kantona je usvojila informaciju sa prijedlogom mjera za naplatu ovih potraživanja sa zaključcima o odobravanju kompenzacija sa četiri preduzeća, te reprogramiranje vraćanja duga za osam preduzeća do 30.06.2004. godine. Ukoliko se potraživanja ne izmire do novog roka biće pokrenuti sudski sporovi.

Potraživanja po osnovu pozajmice općini Bugojno je pozajmica, još 1997. godine i prema postojećem ugovoru nije vraćena do 31.12.2003. godine.

Potraživanja po osnovu pozajmica za stambene potrebe mladih se odnosi na uplaćeni depozit Comerc bank d.d. Sarajevo. Navedeni depozit je uplaćen na osnovu Ugovora o namjenskom deponovanju sredstava zaključenim između CBS Bank d.d. Sarajevo i Ministarstva stambenih poslova Kantona Sarajevo. Deponovanje i oročavanje sredstava je izvršeno namjenski za odobravanje kredita, u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu rješavanja stambenih potreba mladih na području Kantona Sarajevo, koju je donijela Skupština Kantona. Sredstva se deponuju na rok od 20 godina, računajući od dana prenosa sredstava na poseban račun namjenskog depozita kod banke, sa kamatnom stopom 1% godišnje. Depozit je obezbjeđen u iznosu od 900.000,00 KM iz budžeta i 320.000,00 KM iz primitaka i isti je na osnovu Zaključka Vlade od 22.12.2003. godine doznačen 30.12.2003. godine na transakcijski račun CBS banke d.d. Sarajevo. S obzirom da su sredstva na banci u vidu depozita, ista su se trebala evidentirati na dugoročne depozite, a ne na potraživanja po osnovu pozajmica za stambene potreba mladih. Krediti mladim nisu plasirani do 31.12.2003. godine.

Potraživanja po osnovu pozajmica za rješavanje stambenih potreba boraca se odnosi date kredite boračkoj populaciji za rješavanje stambenih potreba u iznosu od 2.000.000,00 KM. Navedeni krediti su plasirani preko Bosna bank International d.d. Sarajevo u skladu sa Uredbom o načinu i uslovima rješavanja stambenih potreba boraca-branitelja Bosne i Hercegovine. Realizaciji istih je izvršena na osnovu Ugovora o pružanju usluga plasmana i povrata odobrenih novčanih pozajmica za rješavanje stambenih potreba boraca branitelja Bosne i Hercegovine, zaključenim između BBI banke d.d. Sarajevo i Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo 24.09.2003. godine. **Ugovorom o plasmanu sredstva nije regulisan rok na koji se sredstva plasiraju, niti kamatna stopa koja će se obračunavati od strane banke na deponovani iznos do momenta plasiranja sredstva. Pojedinačne ugovore sa korisnicima kredita zaključila je banka, koja je preuzela u ime ministarstva kontrolu korištenja kredita, vođenje evidencije o visini novčane pozajmice i povrata iste, preuzimanje mjera za blagovremenu otplatu i u slučaju nevraćanja iste pokretanje postupka prinudne naplate.**

Potraživanja za dugoročne depozite kod korisnika ne mogu se potvrditi, jer za iste ne postoji analitička evidencija. Prema izvještaju centralne popisne komisije dugoročni depoziti iznose 201.889,45 KM i odnose se na Zavod za planiranje Kantona Sarajevo, Profesionalnu vatrogasnu brigadu i Zavod za izgradnju kantona Sarajevo, ali ista nije usaglašen sa knjigovodstvenim stanjem.

Kratkoročna potraživanja odnose se u najvećem dijelu na potraživanja za isporučenu robu i usluge u iznosu od 1.046.272,77 KM potraživanja po osnovu unaprijed plaćene robe i usluga (avansi) u iznosu od 116.509,94 KM; sumnjiva i sporna potraživanja 386.449,93 KM potraživanja po osnovu datih pozajmica pravnim i fizičkim licima; potraživanja od kantonalnih organa i institucija; potraživanja od zaposlenih po osnovu akontacija za službeni put, materijalne troškove i plaće. Na Ministarstvo unutrašnjih poslova potraživanja po osnovu izvršenih usluga iznose 235.664,69 KM i ista se odnose na potraživanja po osnovu pratnje novca i specijalnih tereta. U navedenim potraživanjima su sadržana i potraživanja iz ranijih godina (1997.- 2002. godine) koja iznose 117.730,54 KM.

Komisije za popis u ministarstvima i neposredno kod budžetskih korisnika su samo konstatovale knjigovodstveno stanje navedenih potraživanja, bez uvida u njihovu pravnu valjanost i rok dospijeca kao i bez davanja konkretnih, kvalitetnih i osnovanih prijedloga za poduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplate istih, a posebno imajući u vidu da se radi, u najvećem dijelu, o dospjelim potraživanjima i o potraživanjima iz ranijih godina. **Također, napominjemo da se u 2003. godini nisu u potpunosti poduzimale adekvatne, zakonom predviđene mjere, za naplatu navedenih potraživanja, iako je u Izvještaju o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2002. godinu Ureda za reviziju budžeta u FBiH data preporuka menadžmentu da se iste poduzmu.**

Kratkoročne tekuće obaveze (22.761.001,00 KM) se uglavnom odnose na obaveze prema dobavljačima (pravnim i fizičkim licima), nastale u toku decembra 2003. godine. Ovdje treba napomenuti da su u ovima obavezama sadržane i obaveze u iznosu od 3.524.429,72 KM koje se odnose na stvorene obaveze u ranijim godinama i koje u stvari predstavljaju prekoračenje budžeta. Ove obaveze nisu bile planirane u budžetu za 2003. godinu, a iste su utvrđene redovnim godišnjim popisom i odnose se najvećim dijelom na ministarstvo pravde i uprave u iznosu od 1.590.780,00 KM, ministarstvo kulture i sporta u iznosu

od 441.213,94 KM, ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša 388.765,65 KM, obaveze budžetskih korisnika iz resornog ministarstva obrazovanja u iznosu od 286.082,16 KM i ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu od 256.158,63 KM. Obaveze svih ostalih korisnika iznose 847.511,50 KM, a odnose se na ministarstvo za rad socijalnu politiku i raseljena lica (40.000,00 KM), ministarstvo prometa i komunikacija (70.315,78 KM), ministarstvo stambenih poslova (64.820,44 KM), ministarstvo obrazovanja nauke i kulture (9.049,00 KM), ministarstvo finansija (55.511,87 KM), ministarstvo za boračka pitanja (40.798,11 KM) i dr. Nismo se mogli uvjeriti da su poduzete mjere po pitanju utvrđivanja odgovornosti za naprijed stvorene obaveze, kao i opravdanost stvaranja istih.

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 2.840.874,00 KM, a odnose se na obaveze iz ranijih godina po osnovu Kuvajtskog kredita u iznosu 2.782.176,67 KM i iznos od 58.696,95 KM kao dugoročna obaveza Ministarstva kulture i sporta koja se odnosi na kupovinu opreme za biblioteku grada i SARTR.

Učiniti dodatne napore u poduzimanju adekvatnih, dodatnih mjera za naplatu dospjelih potraživanja po osnovu datih pozajmica demobilisanim borcima, potraživanja po osnovu datih pozajmica za stambene kredite i potraživanja za podsticaj.

g) Ostali bitni nalazi

g-1 Vanbilansna evidencija

Na poziciji vanbilansne evidencije u evidencijama glavne knjige trezora Kantona Sarajevo evidentirana su potraživanja po osnovu deponovanih sredstava privatizacije na osnovu Odluke o korišćenju novčanih sredstava ostvarenih prodajom preduzeća na području Kantona Sarajevo iz 1999. godine u iznosu od 15.898.000,00 KM i potraživanja po osnovu namjenskih donacija datih poljoprivrednicima (distribucija junica) u iznosu od 2.245.112,69 KM.

Obaveze evidentirane na vanbilansnoj evidencije odnose se na dugoročne obaveze po ino-kreditima u iznosu od 19.141.107,01 KM (Malezijski kredit za rekonstrukciju stambenog fonda – Bor banka 1.152.811,33 KM; Vlada Kraljevine Belgije – Bor banka 708.406,65 KM; Svjetska banka – rekonstrukcija kanalizacione mreže – Investicijska banka 3.594.495,46 KM; Simens kardio hirurška oprema – Union banka 343.131,22 KM; Kuvajtski kredit vodovodni sistem 967.172,43 KM i TAC kredit za utrošeni gas 12.375.087,92 KM) i dugoročne obaveze po projektu «Odgođeno plaćanje» u iznosu od 18.128.214,07 KM.

Projekt «Odgođenog plaćanja» nije evidentiran u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Navedenim pravilnikom je regulisano da se na vanbilansnoj evidenciji evidentiraju uslovna ili potencijalna potraživanja i obaveze, koja mogu nastati u nekom budućem periodu, ili za koja postoji eventualna mogućnost da nastanu. Ovdje se radi o poznatim stvorenim obavezama na osnovu izvršenih građevinskih radova i isporučenog građevinskog materijala u skladu sa zaključenim ugovorima sa dobavljačima. U toku 2003. godine na osnovu obaveza po ovim ugovorima je plaćeno 3.027.287,45 KM. Za preuzete obaveze u skladu sa Zaključkom Skupštine o prihvatanju Informacije o načinu realizacije Programa sanacije i rekonstrukcije oštećenih stambenih zgrada i stanova u Kantonu Sarajevo i Odlukom o realizaciji projekta obnove i rekonstrukcije oštećenog stambenog fonda na području kantona Sarajevo izvođenjem radova i isporukom građevinskog materijala angažovanjem preduzeća uz odgodu plaćanja koju je donijela Vlada Kantona u julu 2002. godine na ime obezbijedenja naplate ugovora o izvođenju radova i isporuci materijala Kanton će izvođaču radova i isporučiocu materijala predati mjenice u skladu sa otplatnim planom. **19.12.2003. godine Skupština Kantona je donijela Zaključak o izmjeni i dopuni zaključka kojim se sredstva za realizaciju Programa za rekonstrukciju i sanaciju zajedničkih dijelova stambenih zgrada i isporuku materijala obezbijeduju (kreditiraju) iz Budžeta Kantona do 2007 godine, umjesto do 2005. godine kako je bilo regulisano prvim Zaključkom.** U skladu sa naprijed iznesenim postupljeno je suprotno odredbama Zakona budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2002. i 2003. godinu gdje je regulisano da se kantoni, gradovi i općine ne mogu komercijalno zaduživati u zemlji i inostranstvu u svrhu finansiranja tekućih i kapitalnih investicionih izdataka.

g-2 Direkcija za ceste

Uvidom u evidencije ostvarenih prihoda Direkcije za ceste Kantona Sarajevo ostvareni prihodi po osnovu naknade za korištenje cestovnog zemljišta na nivou kantona za 2003. godinu iznose svega 121.353,00 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je, da postavljanje reklamnih panoa na području kantona, nije u skladu sa važećim Elaboratom o postavljanju reklamnih panoa. Za njihovo postavljanje ne postoje potrebne urbanističke i građevinske dozvole nadležne općinske službe, niti odobrenje kantonalne Direkcije za ceste. **Nadležna kantonalna inspekcija, u skladu sa nadležnostima definisanim Zakonom o cestama, nije poduzela adekvatne mjere za uklanjanje bespravno postavljenih panoa.**

Izbor preduzeća za postavljanje reklamnih panoa u cestovnom i zaštitnom pojasu javnih cesta nije izvršen na transparentan način. Nije raspisana licitacija za postavljanje natpisa u cestovnom pojasu na javnim cestama ili za pojedine dionice, u skladu sa članom 11. Pravilnika o postavljanju znakova i informacija na cestama i naknadama za ceste.

Ministarstvo prometa i komunikacija u maju 2002. godine je donijelo je Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknada za postavljanje reklamnih panoa i znakova informacija u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo. Istim Pravilnikom je regulisalo da ministarstvo formira komisiju koja će utvrditi koji reklamni panoi nisu postavljeni u skladu sa važećim propisima, te dati mišljenje da li se mogu zadržati. **Navedena komisija nije formirana.**

Sa preduzećem «Europlakat» doo Sarajevo zaključen je 29.12.1998. godine dugoročni ugovor (do 31.12.2007. godine) o pravu postavljanja nastrešnica na tramvajskim i autobuskim stajalištima Kantona Sarajevo. Članom 5. navedenog ugovora «Europlakat» doo Sarajevo se obavezuje da Vladi Kantona Sarajevo plaća 15% ostvarenog bruto prihoda od korištenja svih reklamnih ormarića po načinu obračuna koje odredi ministarstvo finansija, a članom 8. utvrđena je dinamika postavljanja nastrešnica, s tim da se jedan postavi u 1997. godini, a ostalih 51 do 31.3.1998. godine. **Iz prethodnog se vidi da je ugovor zaključen retroaktivno.** Drugim ugovorom zaključenim 06.01.2000. godine sa istim preduzećem na period od 20 godina je također regulisano da će dinamiku postavljanja nastrešnica u ime Vlade kantona utvrditi Ministarstvo prometa i komunikacija, s tim da se minimum od tri nastrešnice postave do 31.12.1999. godine. **(ugovor zaključen 06.01.2000. godine),** a ostalih 55 nastrešnica u 2000., 2001. i 2002. godini uz dinamiku koja je sastavni dio ugovora. **Dinamika o postavljenju navedenih nastrešnica nije prezentirana revizorskom timu.** Članom 5. ovoga ugovora je regulisano da se «Europlakat» doo obavezuje da za nastrešnice sa reklamnim ormarićima plaća 15% od ostvarenog bruto prihoda i za nastrešnice sa ugrađenim JUMBO osvjetljenim reklamnim panoom 20% od ostvarenog bruto prihoda. Ova naknada će se uplaćivati svakih 6 mjeseci po izvršenom i usvojenom obračunu na račun Vlade Kantona, a počinje jednu godinu nakon postavljanja svake nastrešnice. **Revizorskom timu nije prezentiran način izvršenog i usvojenog obračuna, kao ni izvještaj o postavljenim nastrešnicama.** 31.12.2003. godine zaključen je ugovor o zakupu cestovnog zemljišta za postavljanje reklamnih panoa između Ministarstva prometa i komunikacija – Direkcije za ceste i «Europlakata» doo, na period od 01.01.2003. godine do 31.12.2003. godine, kojim je određena zakupnina za sve reklamne panoe za 2003. godinu. Ukupna ugovorena naknada koju «Europlakat» doo po ovom osnovu treba uplatiti na račun Direkcije za ceste iznosi 233.676,90 KM. **S obzirom da je ugovor zaključen retroaktivno u toku 2003. godine sredstva nisu uplaćena na transakcijski račun Direkcije za ceste Kantona Sarajevo. Evidencija o ostvarenom bruto prihodu «Europlakata» doo također nije prezentirana, niti prema informacijama odgovornih u ministarstvu resorno ministarstvo i Direkcija za ceste kantona ima uvida u poslovanje ovoga preduzeća.**

Obezbijedi od strane Ministarstva prometa i komunikacija Kantona Sarajevo – Direkcije za ceste u skladu sa zakonskim ovlaštenjima potpun nadzor nad kontrolom izdavanja odobrenja za reklamne panoe i izvršiti reviziju dosada izdatih odobrenja

Preispitati opravdanost i zakonsku osnovanost zaključenih ugovora sa «Europlakatom» doo Sarajevo i poduzeti adekvatne mjere naplate naknade za postavljene reklamne panoe.

S obzirom da «Europlakat» doo ne ispunjava ugovorne obaveze, pokrenuti inicijativu za raskidanje navedenog ugovora.

U skladu sa važećom regulativom sačiniti evidenciju o postavljenim reklamnim panoima i znakovima informacij.

Ugovaranje o postavljanja komercijalnih natpisa i funkcionalnih znakova informacija u cestovnom i zaštitnom pojasu javnih cesta vršiti transparentno, putem javne licitacije.

g-3 Potraživanja po osnovu datih kredita za rješavanje stambenih potreba istaknutih naučnih, stručnih, kulturnih i javnih radnika, poslanika i nosioca zakonodavne, sudske i izvršne vlasti Kantona Sarajevo, zaposlenih u organima i službama Kantona

Na posebnom transakcijskom računu kod Central profit banke d.d. Sarajevo se vode sredstva od povrata kredita za rješavanje stambenih potreba odobrenih po Odluci Vlade iz 1999. i 2000. godine. Zaključno sa 31.12.2003. godine odobreno je ukupno 169 kredita u iznosima od 2.500,00 KM do 100.000,00 KM. U toku 2003. godine odobreno je kredita u ukupnom iznosu od 52.800,00 KM po zaključku Vlade iz 2000. godine. Navedena sredstva su odobrena iz povrata ranije datih kredita, a realizacija zaključka je kasnila jer povrat ranije odobrenih kredita nije išao prema planiranoj dinamici. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je konstatovano da se dio kredita vraća sa kašnjenjem, a dio kredita se uopšte ne vraća u skladu sa odredbama ugovora o zaključenim kreditima. Navedeno potvrđuje, da od strane Kantona nisu obezbijedene garancije za povrat kredita, niti su se poduzimale adekvatne mjere po pitanju povrata istih u ugovorenom roku. Ranije odobreni krediti i krediti odobreni u 2003. godini nisu u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu rješavanja stambenih potreba zaposlenih u organima i službama Kantona Sarajevo. Navedenom odlukom je regulisano da se stambeni krediti odobravaju na 25 godina uz kamatnu stopu 1% na godišnjem nivou sa grejs periodom od šest mjeseci. Uz ugovor o kreditu korisnik kredita mora dati izjavu kojom dozvoljava u korist kantona uknjižbu založnog prava (hipoteke) na stambenom objektu za iznos odobrenog kredita i kamate. **Od strane revizorskog tima se ne može potvrditi da su prilikom odobravanja navedenih kredita provedene procedure u skladu sa odredbama ove Odluke.**

Izvršiti temeljitu analizu do sada odobrenih kredita, uraditi izvještaj po istom i poduzeti adekvatne mjere po pitanje naplate.

5 ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu, u cilju postizanja transparentnosti u radu zakonodavnih i izvršnih tijela Kantona i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovan je značajan napredak. U toku 2003. godine stavljena pod kontrolu «javna potrošnja» uvođenjem Jedinstvenog računa trezora Kantona Sarajevo, za što posebne zasluge zaslužuje Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo, koje je iznijelo najveći dio tereta za izvršene poslove i zadatke, posebno kada je u pitanju gašenje transakcijskih računa korisnika, donošenje uputstava i pravilnika i sl. Također su u toku revidirane godine učinjeni veliki pomaci po pitanju evidentiranja i ažuriranja imovine Kantona, tako da

Uspostavljanje Jedinstvenog računa trezora ipak nije dovoljna garancija za otklanjanje i prevazilaženje utvrđenih nepravilnosti u rješavanje problema koji su ponekad i objektivne prirode. Raspodjela javnih prihoda na nivou Kantona se treba zakonski urediti, kod tekućih i kapitalnih grantova trebaju se utvrditi okviri i kriteriji, pogotovu kod Ministarstva za promet i komunikacije, Ministarstva za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva privrede, Ministarstva kulture i Ministarstva za boračka pitanja. Na usavršavanju već postojećeg sistema internih kontrola na nivou cijelog kantona, kontinuirano se radi, u što se revizorski tim mogao uvjeriti i u toku svoga rada. Već su postignuti vidni rezultati po pitanju nadzora nad realizacijom tekućih i kapitalnih transfera kod pojedinih ministarstva i izvještavanja od nižih potrošačkih jedinica o utrošenim sredstvima. Mišljenja smo da bi donošenje srednjoročnih planova na nivou kantona i utvrđivanje prioriteta koji su od značaja za razvoj kantona uopće pomoglo realnijem planiranju kako na nivou pojedinih ministarstva, tako i na nivou kantona uopšte. Na osnovu ovakvih planova mogla bi se utvrditi i realna strategija razvoja i donositi prioritetni

zadaci, a ne da se donose različite vrste programa i projekata, za koje se ne može u potpunosti potvrditi opravdanost donošenja.

Vlada kantona sa Ministarstvom finansija čini izuzetne napore na svim nivoima, da se uočeni nedostaci i nepravilnosti utvrđene u toku 2003. godine i ranijih godine otklone. Na ovom polju učinjen je značajan napredak i pokrenute su mnoge aktivnosti u toku 2004. godine što daje garanciju da će se u narednom periodu utvrđeni nedostaci otkloniti i doprinijeti potpunoj zakonitosti rada i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskog izvještavanja na nivou cijelog Kantona.

KOMENTAR

U ostavljenom roku, ured premijera Vlade Kantona Sarajevo, dopisom broj 02-SL-325 od 26.08.2004. godine, očitovao se na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona Sarajevo za 2003. godinu. Uz navedeni dopis pojedinačno su se očitovala ministarstva Kantona i za jedan dio nalaza data su dodatna obrazloženja, ali bez prezentiranja novih dokaza. Dio dodatnih obrazloženja pojašnjava «objektivne» okolnosti, koje su dovele do utvrđenih propusta i u slučajevima u kojim su opravdana uključena su u konačan tekst Izvještaja, radi pojašnjenja određenih problema.

Dio utvrđenih nepravilnosti (povrat kredita i pozajmica iz ranijih godina i ugovori zaključeni iz prethodnog perioda) je naslijeđen, i teško se mogu otkloniti u jednoj budžetskoj godini.

Iz očitovanja na Izvještaj o izvršenoj reviziji može se konstatovati da su po datim preporukama već poduzete odeređene aktivnosti, kod gotovo svih korisnika i da je veći dio istih otklonjen u toku revizije, a također očekujemo da će se aktivnosti na provođenju ostalih preporuka datih u Izvještaju nastaviti u narednom periodu.

Tim za reviziju

Viši revizor Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Revizor Dubravka Barbarić, dipl. oec.